

Tudi v političnem življenju sta kultura in lepo vedenje priporočljiva

Na nekem zborovanju, ne bom povedal naravnost kje, ker so to ljudje prevelike občutljivosti in bi ti mene spet naredili zlohotnega zlodja in vrag vedi kaj še, so se obnašali skrajno nevljudno, neparlamentarno, skratka privedli so italijanski parlament v malem.

Dokler so govorili zastopniki skupine ljudi, ki je v določenem vprašanju predstavljala večino, so se vedli kot normalno, govornike so nagrajevali z aplavzom, s skandiranjem in navdušenimi vzkliki. Potem so sami povabili zagovornike nasprotnega mnenja, da si bodo prisotni lahko ogledali medaljo z obeh strani in da bi dosegli nekak sporazum in vmesno pot med obema skrajnostima.

Toda kaj se je zgodilo? Povabljeni so se res ogledali, v dobri veri, da je »večina« res tako demokratično dojemljiva. Toda naleteli so slabo. Čim so zagovarjali teze, ki so se križale z interesi te večine, so prenapetosti vskočili z medvzkliki, brundanjem, žaljivkami itd. S tem so hoteli odvrti ljudi od treznega presojanja, od primerjanja »obeh strani« medalje in istočasno s takim nekulturnim vedenjem vplivati na govornike. Končno so oni, ki jih je bilo manj, spoznali da nima smisla govoriti, ker je pri prizadevanjih bila demokratičnost špan-ska vas, ker so spoznali, da so samo a priori povabili zagovornike nasprotnega mnenja, češ, nihče nam ne bo očital, da smo absolutisti. Takrat, ko sem to »reprizo italijanskega parlamenta« na lastna ušesa poslušal, sem dobro videl, da je bil ta sestanek jalov, nekoristen, manifestacija ozkosti, nedemokratičnosti, kulturne plitkosti in tipične malomeščanske revolucionarnosti, ki sloni zgolj na zunanjem efektu.

Da pa bi bil ta zunanji videz še bolj osvetljen, so se naposled zmernejši izmed vročeglavejših le spomnili, da so njihovi somišljeniki bili le preveč nedemokratični. Zborovanje so zaključili s trkanjem na zdrav razum »podleglihi«, ki bi ga pri »triumfatorjih« zamenjalo iskali, češ, nikar ne odnesite slabega vtisa.

Ne rečem, da to zborovanje ni bilo potrebno, da večina ni imela svojega »prava«. Toda trdim lahko, da so vse to, kar so nekateri hoteli z razumom, z voljo kompromisnosti doseči, podrli ti-sti, ki pa so bili morda življenjsko veliko manj zainteresirani za stvar in ki jim je šlo morda le za to, da bi se šopirili če že ne namerno škodovali namenu.

Vse to dokazuje, da pri nas še mnogim ljudem manjka kulture, demokratične parlamentarne in predvsem socialistične etike. Pametne in koristne rezultate je mogoče doseči le s preudarno in trezno besedo. Vsak, ki misli, da je demokratičnost v tem, da lahko ignorira, zametuje, blati in obrekuje mnenje drugega, je do skrajnosti nedemokratičen. Zlasti je kaj takega pri nas nemogoče, kajti mi nismo abotniki italijanskega profašističnega kova. Če si nekomu z nesramnimi in nekulturnimi medklki vzel besedo, se nisi dokazal, da imaš prav. Borba mnenj, ki jo je maršal Tito priporočil v svojem pismu zagrebškimi komunistom, je drugačna. Borba mnenj je borba mišljenj ljudi, ki imajo socializem za skupen cilj. Zato bi iz naših sestankov morali enkrat za vselej izginiti taki izpadi. Imamo dvoje vrst kršilcev tega političnega »bontona« (oprostite izrazu, ki ni ravno primeren). So ljudje, ki se čutijo vzvišene, ki mislijo, da imajo močnejše in množično drugih. Namesto, da bi postužali »preprostejši« ljudi in jih s pametno, stvarno besedo prepričali, pa lopnejo po njem z bedakom, reakcionarnim in temu podobnimi izrazi. Na drugi strani pa so ljudje, ki niso sprejemljivi za mišljenje drugega. To so samoljubni slepci, ozkosrčneži, obe branži skupaj pa izdelani »material« za prvovrstni razvoj diktatorstva.

Nekaj pa bi lahko bilo dostopno vsakemu: Nikakor ni ljubo če ga motijo, kadar govori. Pusti vsakega, da pove svoje do konca. Tu izvemam samo slučaj, da se nekdo žaljivo izraža o skupnosti, o stvarih, ki so nam vsem drage. Ko govornik konča, ima dovolj prilike, da mu odgovoriš. Z medklki, z mote-njem, žalitvami, bedastim duhovičenjem pa vsak dokazuje le nezmožnost lastnega presojanja, svojo politično in kulturno plitkost in nezrelost v razvoju socialistične demokracije.

O tem bi lahko razmišljali člani naših množičnih organizacij, kajti podobne stvari se dogajajo marsikje. Zaradi te značilnosti je članek splošnega značaja in menda ni niti nujno potrebno, da bi navajal, kje se je zbor, ki je bil povod članka, odvijal.

V Celju se bomo rešili neprimernih gostinskih obratov

Svet za gospodarstvo pri MLO Celje je nedavno na seji sklenil, da bodo v Celju vsa privatna in zakupna-gostinska podjetja, ki letno ne dosegajo enega milijona prometa in ki so poleg tega še slabo urejena, zaprli. Ta ukrep lahko Celjani samo pozdravimo, ker se bomo na ta način iznebili prevelikega števila gostiln, predvsem pa takih, ki delajo le slab vtis, skupnosti pa v ničemer ne koristijo.

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN ŠOŠTANJA

OKRAJNI FESTIVAL v Mozirju

Odkritje spomenika padlim žrtvam

Dne 2. avgusta se je vršila v Mozirju veličastna proslava 9. obletnice osvoboditve Zg. Savinjske doline združena z odkritjem spomenika žrtvam fašizma.

Ze na predvečer je vladalo v trgu slavnostno razpoloženje. Trg sam je bil lepo okrašen in ves v zastavah. Domačini so v lepem številu napolnili na predvečer dvorano Fizikturnega doma in z zanimanjem sledili predstavi, katero je priredil KUD Mozirje. Izvajali so Borovo: »Težko uro« in odlomek iz Miklove Zale v splošno zadovoljstvo vseh prisotnih.

Drugi dan zjutraj pa so po budnici prikorakale partizanske patrulje iz Velenja, Šoštanja, Smartnega ob Paki, Braslovca in Ljubnega. Sredi trga je borce sprejelo lepo število domačinov, raport komandanta patrulj pa je sprejel sekretar okrajnega komiteja ZK Jakob Zen.

Okrog 10. ure se je razvila povorka, v kateri so sodelovali člani »Partizana«, vse partizanske patrulje, obvezniki predvojaške vzgoje in gasilci s svojimi prapori. Pričelo se je ljudsko zborovanje. Uvodoma je pozdrvil predsednik ljudskega odbora v Mozirju tov. Podsedenshek zbrano množico in goste, med njimi bivšega politkomisarja IV. operativne cone, narodnega heroja Joža Borštnarja, ljudskega poslanca Jožeta Lampreta in druge.

O borbah partizanskih enot in IV. operativne cone pred devetimi leti v Zg. Savinjski dolini je govoril sekretar okrajnega komiteja ZK Jakob Zen.

Čemu v Celju nerednosti pri preskrbi s kruhom in moko

MLINI V ČASU NAJVEČJE SEZONE V REMONTU — MLO PREPOVEDAL PEKO KRUHA RAZLIČNIH CEN, A ENAKE KVALITETE — STANJE SE BO IZBOLJŠALO NAJMANJ DO 15. AVGUSTA — ZAKAJ NIMA TRGOVSKA MREŽA KRUSNE MOKE?

Nedavno je Svet za gospodarstvo in komunalo MLO Celje sklical sestanek nekaterih podjetij in ustanov, ki preskrbujejo Celje z moko. Do tega sestanka je privedla neredna in pomanjkljiva preskrba s kruhom, kar je v Celju povzročilo veliko razburjenja. Mnogi potrošniki mečejo krivdo na MLO in vzporajajo druga mesta v Sloveniji s Celjem, češ da je samo v Celju tako stanje. Vzroki za tako slabo preskrbo s kruhom pa so druge.

ZAKAJ NI DOVOLJ MOKE...

Vsako mesto dobiva količine moke iz določenih mlinov. Verjetno ima Ljubljana to srečo, da prejema moko iz mlinov, ki lahko dostavijo vedno zadostne količine.

Celje dobiva moko od Mlinskega podjetja in od podjetja »Zito«, ki dovaža moko iz Sevnice, Čakovca, Creta in še nekaterih mlinov v hrvaški republiki. Medtem ko so mlini Mlinskega podjetja v Celju mli s polno kapaciteto, so bili nekateri mlini na Hrvaškem prav v času največje mlevske sezone v remontu. To je dokaj čuden pojav, saj so imeli v času, ko ni bilo žita, dovolj časa za popravila. Tako podjetje »Zito« ni moglo dobiti naročenih količin, ki so bile tako že zelo tesno odmerjene v primeri s potrebami Celja. Čakovec še sedaj dolguje podjetju za julij 250 ton moke, pa tudi iz Sevnice še mora dobiti okoli 50 ton. Kritično je bilo zlasti po 15. juliju, ko Sevnica 11 dni ni poslala niti tone moke. Zaostal je tudi dovoz žita iz inozemstva v te mlino ter prehod mletja starega žita na novo žito.

Doslej so moko še vedno dostavljali na podlagi nekakih kontingentov, ki je bilo v rabi še v času distribucije. Baje je imelo takrat Celje največji povpreček moke na prebivalca. V bodoče kontingentov ne bo več in bi zaradi tega ne pomagale intervencije MLO. Obljubljeno pa je bilo v Ljubljani, da bo Celje dobilo prioriteto pri dobavah, da bi se odkrižali neljubega zastoja in nerednosti. MLO zatrjuje, da bo najkasneje do 15. avgusta dovolj moke.

VSE KOLIČINE MOKE JE MLO DAL NA RAZPOLAGO PEKARNAM...

Dolge vrste pred pekarnami so zaradi tega, ker gospodinjstva nimajo moke, da bi pekli kruh doma. Tako sedaj kupujejo Celjani vse kruh v pekarnah, ki pa že v prejšnjih razmerah niso mogle zadostiti potrebam, saj je znano, da kapaciteta celjskih pekarn ne odgovarja. (Celje je po številu prebivalstva naraslo, pekarni je pa za polovico manj kot pred vojno.)

Zaradi težav, ki so nastale, je MLO odločil naslednje: Vse količine krušne moke, ki so bile v trgovski mreži ali ki so bile namenjene trgovinam, je dal na razpolago pekarnam. V primeru, da to ne bi storil, bi nastala še hujša zmeda v tem trenutnem težkem stanju. Potrošniki bi iz bojznosti, da moka dalj časa

tar okrajnega komiteja ZK Zen Jakob.

Po 11. uri je napolnila prostor pred novim spomenikom precejšnja množica ljudstva, da prisostvuje odkritju spomenika padlim borcem, talcem in žrtvam taborišč. Spomenik, ki predstavlja s sovražno kroglo zadetega talca, je izdelal domačin Ciril Cesar. Na podstavku je vklesanih 114 imen onih, ki so darovali svoja življenja za osvoboditev izpod tučevega jarma.

Pred odkritjem spomenika je pozdravil vse navzoče, posebej še svoje padlih, sekretar Zveze borcev Mozirje tov. Hriberšek, na kar je odkril spomenik Jeraj Franc, predsednik ZB Mozirje. Po odkritju je prevzel spomenik v varstvo predsednik Ljudskega odbora Mozirje tov. Podsedenshek. Pevci so pod vodstvom tov. Acmana prav občuteno zapeli žalostinki, godba pa je zaigrala Internacionalno, nakar so svojci in zastopniki organizacij pred spomenik začeli polagati številne vence.

Popoldne pa je bil na sejmišču zelo uspeh fizikturni nastop domačega društva. Priznati moramo, da so se tudi tokrat prav postavili. Da pa je bilo razpoloženje še boljše pa so poskrbeli pevci iz Mozirja in Smihelja ter godbi iz Šoštanja in Nazarij. Tudi šahisti so prišli ta dan na svoj račun. Na brzoturnirju so odnesli prvenstvo šahisti Cinkarne iz Celja.

Tako so udeleženci festivala prebili v Mozirju res prijeten dan, ki jim bo ostal še dolgo v lepem spominu.

ZAKAJ SAMO DVE VRSTI KRUHA V CELJU...

Celjske pekarnice pečejo kruh iz polbele krušne moke po 34 din in iz moke štev. 2 po 50 din za kilogram. MLO je prepovedal peko kruha iz moke 0g, ker med to moko in moko štev. 2 ni nobene razlike razen v ceni. Kruh iz moke 0g bi bil po 60 din, v resnici pa v kvaliteti ne bi bilo nobene razlike. Ta prepoved je popolnoma umestna. Prvič zaradi tega, ker bi bili oškodovani predvsem potrošniki, drugič pa zaradi tega, ker bi se na ta način lahko vršile razne malverzacije, ker bi bilo težko dognati, če bi kje prodajali kruh iz moke štev. 2 za tistega, ki bi bil iz moke 0g.

Glede tega moka je pri nas še vedno težko. Primerjava vzorcev mok je celo na oko pokazala očitno razliko. Tako so na primer moka iste vrste in cene pokazale v različnih mlinih tele razlike: moka iz Joštovega mlina kaže 89%, moka iz Creta pa 84%, torej 5% razlike, kar pa ni dopustno. Poleg tega še sedaj nimamo analize, katera moka naj bi ustrezala enotnemu tipu, zato je nemogoče tudi intervenirati. Jasno je potemtakem, da je tudi pri kruhu od časa do časa razlika.

TEŽAVE PEKARN IN NORMALIZIRANE CENE MOKAM

Celjske pekarnice so preobremenjene. Pečejo v dveh in treh izmenah, kar lahko privede do resnih posledic pri izrabljenosti pekarn. Stanje se bo z izgradnjo pekarn v Stanetovi ulici popravilo.

Tudi cene moki se morajo normalizirati. Bilo je precej razlik zaradi prosto nakupljene banaške moke, ki je bila nabavljena v nasprotju z uredbo. Začasno so morala podjetja, ki so to moko imela na zalogi, dobiti pravico prodaje po 85 do 80 din za kilogram, da bi ne utrpela prevelike izgube. Ker pa je ta moka v glavnem že prodana, je MLO določil enotne cene za moko. Odločbe so podjetja že zdavnaj dobila in je že skrajni čas, da se cene uredijo.

V bodoče stane 0g moka in pšenični zdrob 65 din, moka štev. 2, 55 din in polbela krušna moka 37 din v trgovinah. Te cene so stopile v veljavo dne 1. avgusta.

Podjetje »Zito« je obljubilo, da bo zastavilo vse sile, da bodo pravočasno dobili iz mlinov zadostne količine moke. Potrošniki so lahko prepričani, da se bo stanje v Celju, kar se kruha in moke tiče, normaliziralo do 10. avgusta ali najkasneje do 15. avgusta.

Naš novi gospodarski sistem v javni razpravi

Nagel razvoj gospodarstva v naši državi terja nov sistem in nove oblike, sproščenost in hitrejšo prilagodljivost trenutnim razmeram in potrebam gospodarstva. Toga negibnost v samoupravljanju pri posameznih gospodarskih panogah je narekovala potrebo po novem gospodarskem sistemu.

Zvezni izvršni svet je posebni centralni komisiji za nadaljnjo izgraditev našega gospodarskega sistema poveril nalogo, da izdela osnutke uredb, ki bodo obsegale vse določbe novega gospodarskega sistema. Določeno je, da pridejo vsi ti osnutki v javno razpravo in bodo uzakonjeni šele potem, ko bo naša javnost izrekla o njih svoje mnenje.

Kakor sedanj, bo tudi novi gospodarski sistem temeljil na vseljudski imovini proizvajalnih sredstev in na samoupravljanju. V razpravi so sedaj sledeči osnutki uredb:

1. Načrt o skupnem proizvodni gospodarske organizacije in njegovi razdelitvi.

Blstvo te uredbe je v tem, da predstavlja skupni proizvod gospodarske organizacije (podjetja, trgovine itd.) vrednost skupne realizacije blaga in uslug v obliki denarne vrednosti. Iz te vrednosti bo treba najprej nadomestiti vrednost proizvodnih stroškov, obveznosti do splošnih družbenih potreb in minimalnega fonda plač. To, kar ostane, se bo kot dobiček razdelilo po predpisih te uredbe. Na dobiček, s katerim bodo razpolagale gospodarske organizacije, bo predpisan poseben davek.

2. Načrt uredbe o upravljanju osnovnih sredstev gospodarskih organizacij.

Vsaka potrošniška mrzlca je odveč. Pekarne bodo ves čas pekle kruh s polno kapaciteto. Vsak nered lahko ustvari samo škodo za potrošnike same. Da pomanjkanja moka v splošnem ni, dokazuje veliko rednejša preskrba v drugih krajih, kjer take smole z mlino nimajo, kot jo imamo Celjani.

Vsekakor pa je treba na koncu podariti, da so tisti kolektivni, ki so dejansko krivi, da se je v Celju kaj takega zgodilo, vredni vsega obsojanja.

V Rogaški Slatini so razrešili občinski komite ZKS

V razpravi o pismu Centralnega komiteja Zveze komunistov so v Rogaški Slatini obravnavali vrsto vprašanj, ki so pomembne za utrditev demokracije v Rogaški Slatini in za nadaljnje delo komunistov. Med negativnimi pojavi je bilo obsežno nesodelovanje partijskih organizacij občine, zdravilišča in steklarne. Zaradi slabega sodelovanja med komunisti iz treh celic politični učinek ni bil tak, kakor bi lahko bil.

Komunisti so tudi kritizirali delo občinskega ljudskega odbora. Na eni strani se odborniki niso dovolj zanimali za svoje naloge, na drugi pa tajniki ni imel vedno najboljšega odnosa do ljudi. Občinski odbor še avgusta ni razpravljaj o gospodarjenju podjetij, o zaključnih računih, tako da odbor nima pregleda glede poslovanja podjetij. Kritizirano je bilo tudi stanje v občinski pekarni, ki jo upravlja predsednik občine. Zaradi nedelavnosti in raznih napak posameznih članov je bil dose-danji občinski komite ZKS razrešen in bo izvoljen nov.

J. V.

Večina osnovnih organizacij v konjiški občini je obravnavala pismo CK ZKS

V večini osnovnih organizacij ZKS na področju konjiške občine so v zadnjih dneh, že obravnavali pismo CK ZKS, v ostalih pa ga bodo še v teku prve polovice tega meseca. Občinski komite ZKS je že pred tem sklical na skupni posvet sekretarje osnovnih organizacij ter jih opozoril na nekatere najbolj značilne slabosti v političnem delu. Ena izmed teh je pojav malomeščanstva, kar se najbolj opaža v konjiški terenski organizaciji. Temu pojavu daje zelo ugodno podlago sam socialni sestav članstva, saj je med njimi prav malo delavcev. Nič čudnega torej, če v ostalih ni tiste prave revolucionarnosti, kot bi jo komunisti morali imeti. Posamezni člani-komunisti so dali h krstu ali birni svoje otroke, toda do danes še niso bili niti kaznovani, še manj pa izključeni, kar bi v takih primerih bilo edino pravilno. O tem sicer razpravljajo na slehernem sestanku, toda do zaključka še niso prišli. Posebna značilnost za organizacijo je tudi izjava sekretarja, da ne ve, kaj naj bi razpravljali na sestanku. Ko so na zadnjem sestanku go-

Celje, sobota, 8. avgusta 1953

LETO VI. — ŠT. 31 — CENA 8 DIN

Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pr. 12. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Četrtletna naročnina 100, polletna 200, celoletna 400 din; izhaja vsako soboto. Poština plačana v gotovini.

S to uredbo se daje delovnim kolektivom pravica do samoupravljanja v okviru družbenega plana pod nadzorstvom države.

3. Načrt uredbe o kratkoročnem kreditiranju.

Po tej uredbi bodo lahko gospodarske organizacije dobivale kredite za obratna sredstva. Kreditov se bodo lahko posluževale tudi družbene organizacije (občine, mesta, ljudske republike) za pokritje proračunskih izdatkov v primeru neenakomernega dotoka proračunskih dohodkov. O dajanju kreditov posameznim osebam bodo določali posebni predpisi.

4. Načrt uredbe o dolgoročnem kreditiranju.

Dolgoročen kredit bodo lahko dobivale gospodarske in družbene organizacije za investicije. Dajala jih bo Narodna banka FLRJ iz dohodkov od obresti na vrednost osnovnih sredstev gospodarskih podjetij in iz bančnih sredstev dolgoročnega značaja, vloženih pri banki.

5. Načrt uredbe o ustanavljanju gospodarskih podjetij in obratov govori o načinu, pravicah in dolžnostih pri ustanavljanju podjetij oziroma obratov.

6. Načrt uredbe o združevanju gospodarskih organizacij daje gospodarskim organizacijam možnost, da se združijo v skupine gospodarskih organizacij, katerih dejavnost je vezana na skupno uporabo osnovnih sredstev ali pa tedaj, če je za izkoriščanje zmogljivosti potrebno vskladiti medsebojno delo.

7. Načrt uredbe o prenehanju gospodarskih podjetij in obratov.

Podjetje ali obrat preneha delovati, če delovni kolektiv to sklene z dvotretjinsko večino v obliki referenduma. Poslovanje lahko tudi preneha, če se podjetje združi z drugim podjetjem ali če se podjetje razdeli na več novih podjetij.

8. Načrt uredbe o bankah predvideva obstoj Narodne banke FLRJ in ustanovitve komunalnih bank, ki jih ustanove okrajni oziroma mestni ljudski odbori.

9. Uredba o zagotovitvi izplačila minimuma sklada plač določa postopek, kako naj ravnajo tiste gospodarske organizacije, ki ne dosežejo niti 80% povprečnega sklada plač.

Ze ta bežen pregled osnutkov novih uredb o gospodarstvu kaže, da se bo naš gospodarski sistem v marsičem spremenil in izpopolnil in da bodo od tega imela velike koristi ne samo gospodarska podjetja, marveč tudi ostale družbene organizacije, kakor društva, ustanove, občine, okrajni in mestni ljudski odbori in celo republike. Z dajanjem kratkoročnih in dolgoročnih kreditov se bo razširila gospodarska dejavnost, s čimer bo odpravljen delni zastoj v zaposlitvi odvisne delovne sile. Omogočena bodo nujna javna dela: gradnja stanovanj, javnih zgradb, šol, izvršitev desetletnega kmetijskega načrta, gradnja cest in regulacij. Dolgoročni krediti bodo lahko nadomestili razpise mestnih notranjih posojil. Njihova ugodnost bo tem večja, ker se odplačevanje lahko razdeli na manjše anuitete, sprejemljive za redne proračune oziroma družbene plane.

Celje mesto in okolica bosta lahko izvedla svoj investicijski program v celoti. Šele sedaj bo dana možnost izvršiti regulacijo Savinje v okviru železniške in celjske mestne uprave, to je rešitev enega največjih in najtežjih problemov mesta Celja.

Naša dolžnost je, da osnutke uredb skrbno proučujemo, stavljamo predloge in tako prispevamo svoj delež pri uredničenju vseh teženj, ki jih zasleduje nov gospodarski sistem.

J. K.

vorili o pismu CK ZKS, je eden izmed članov bil celo mnenja, da pomeni to korak nazaj. Vse to narekuje, da bo ta organizacija morala svoje delo v smislu pisma CK resno preokreniti, nedelavne člane pa čimprej izključiti, ker le v tem primeru bo delo lahko v bodoče boljše izvrševalo.

V posameznih organizacijah so bili komunisti premalo budni (Stranice in Spitalič), kar so nekateri ljudje izkoristili v svoje namene ob priliki zadnjega birmovanja škofa Držečnika iz Maribora z neprimernimi pozdravi. V Spitaliču je škofa pozdravil celo odbornik ljudskega odbora. Komunisti iz tovarne usnja Konus so v razpravi o pismu ugotovili, da je njihovo politično delo bilo v glavnem le na sestankih, tega pa niso znali v zadostni meri prenesti v ostale organizacije v podjetju. Sicer se v tem pogledu od zadnjega leta dalje že kaže znaten napredek, vendar s tem še ni rečeno, da so komunisti svoje delo izpopolnili. Odpraviti bo treba nekatera osebna nesoglasja med komunisti, ki resno ovirajo politično delo.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogled na svetu

Zunanje politični komentariji se po 27. juliju vsi zaporedoma bavijo s pomembno korejskega premirja, ki so ga podpisali tega dne v Munsanu. Kako tudi ne! Saj je korejska vojna skozi tri leta razgaljala ne samo nasprotja na Daljnem vzhodu, marveč je odigrala svojo vlogo skoraj pri vseh azijskih vprašanjih. Šlo je za to, kdo bo v tej »mali« vojni odnesel svojo politično in vojaško zmago. Ali bo to Sovjetska zveza, ki je nedvomno z vsem svojim ogromnim potencialom stala za Severno Korejo, ali pa bodo to Združeni narodi, ki so v svoji Ustavni listini obsodili napadalca in se zavezali, da bodo protinjemu skupno nastopili. In nastopili so ter v dobi dveh let tudi našli pot do premirja, upamo pa, da tudi pot do miru. Z drugo besedo, zmagal je končno le tisti duh, ki ne veruje, da je z orožjem moči vzpostaviti ravnovesje sil na svetu, doseči boljši položaj kakor s sporazumom in mirnim sodelovanjem. Seve, kakor pri vsakem velikem dogodku, tako tudi pri korejskem premirju ne smemo videti samo dobrih avspicij. Napadalec se svojim ciljem ni odrek, spremenil je le svojo »politiko«. S korejskim premirjem je tako, kakor s korejsko diamantno goro Kongo-Sanom. Vsa se blešči od najrazličnejših blesteh kamnov, diamanta pa doslej na njej še niso našli. Prav bi bilo za velik del sveta, za ves svet, če bi nekdo na tej gori 42 budističnih samostanov našel vsaj »kamen modrih«, ki bi odprl narodom široko pot miru in vseh blagov, ki mu slede: zmanjšanje oboroževanja, zmanjšanje stalne vojske, gospodarsko in tehnično pomoč, vzajemno izkoriščanje surovin itd. Toda svetovni potniki pravijo, da Koreji od svetujejo gledati v Kongo-San, da je nevarne tisti blišč za oči! Res, prevelik optimizem pri presojanju korejskega premirja ni na mestu. Diktator Južne Koreje in njegovi ljudje godrnjajo in vse kaže, da si pomirjenje na Koreji predstavljajo samo na en način: da Južna Koreja, z drugo besedo reakcionarni Sing Man Ri je sistem, komandira tudi Severno Korejo. Kako se bo to uredilo, bodo prinesli prihodnji tedni. Vsekakor bo pot do pomirjenja zelo težka in strma, saj gre za sprejem Kitajske v OZN, na kar pa Dullesova garnitura ne misli pristati, kajti Čang-kašek uživa še nadalje neomejeno podporo. Težavna je na stvar tudi zato, ker je nasprotje med ZDA in Veliko Britanijo globlje, kakor se po navadi misli. Angleži s Kitajsko trgujejo in to tudi s strateškim materialom. Gre torej tudi za gospodarsko ravnovesje na svetu, gre za funtsterling, ki bi rad obdržal neodvisnost od dolarja.

Da je previdnost na mestu, se vidi tudi iz trdnosti, ki jo je postalinska Sovjetska zveza pokazala nasproti pozivu washingtonske konference. Ta poziv je morda bolj kot vse drugo spravil na noge Churchilla, ki je hotel z bermundsko konferenco izkoristiti notranje potrebe v SZ po Stalinovi smrti. Ni naključje, če so zdaj tudi laburistični leaderji Churchilla slavili kot posebnost albon, ki se noče pokoriti Dullesovi zamisli o evropski obrambni skupnosti, o Nemcih in o nestrpnosti politiki do moskovskih mogotcev. Anglija ima do teh vprašanj svoje stališče in Churchill bi se o teh rečeh rad pogovoril ne za zeleno mizo, marveč sproščeno, komодно, zavečajoč, da SZ ni rekrut, ki bi se na prvi mah uklonil pozivu ameriških magnatov, tudi če se solidarizirata z njimi lorda Salisbury in jeguljasti Bidauld. Vohljači po ministrskih predsobah so te dni že zavohali preosnovno angleške vlade, vendar so se verjetno zaleteli.

Korejsko premirje je sovpadlo s propadom De Gasperijevega kabineta, »kopalnega«, so mu rekli. Ugledu Italije ne bo škodilo, če bo porinila v politično ropotarnico tega mežnarja, ki je s podporo zaostalih italijanskih volivcev in finančnega kapitala, v katerem ima vatikanski odločen vpliv, vsa leta po vojni je vodil politiko Apeninskega polotoka, izrabljajoč staro, amoralno taktiko mešetarije in ribarjenja v kalnem ter se ji ni odrek prav do zadnjih dni, ko so mu volitve pokazale, da ga tudi večina Italijanov ne mara. Naveličali so se obljub, poniglavega nroda do ZDA in zadnje čase do SZ, neresenih notranjih vprašanj in nerealne politike do Jugoslavije. De Gasperi je torej vendarle le še Aktide de Gasperi, človek z velikim mističnim imenom, sveže pečenim »des«, pa tudi človek ozkih perspektiv, ki je obračal krmilo svoje politične barke v fašistične vode, kjer je Italija že doživela svoj brodolom. Le kaj bo zdaj naredil Piccioni? Volitve so pokazale na levo, Einaudi je izbral na desni. Če bo parlament dosleden, bo že znal ločiti lepe besede od namer.

Tudi Franciji je korejsko premirje pomenilo kri v zunanje politične žile. Bao Dai je v Parizu. Vietnamsko vprašanje trka Arc de Triomphe. Treba se bo odločiti, morda še pred jesensko ofenzivo. Vsi miroljubni narodi pričakujejo, da bo munsanska listina marsikje kačipot k znosnejšemu sožitju med narodi. Tudi mi Jugoslovani skušamo s svojim stališčem podpreti vsako mirovno akcijo. To kažejo tudi nadaljnje globoke spremembe v našem notranjem političnem življenju, ki skušajo do kraja uresničiti socialistično demokracijo na področju družbenega življenja.

Zborovanje zaradi toplic v Laškem

Pretekli četrtek je bilo v Laškem množično zborovanje. Udeležilo se ga je nad 200 Laščanov, tako da je bil prosvetni dom nabit poln, kar se v Laškem redko kdaj zgodi. Na zborovanju so bili navzoči tudi pomočnik načelnika Sveta za zdravstvo in socialno politiko LRS tovariš Ravnikar, sekretar mestnega komiteja ZKS Celje, in član Sveta za zdravstvo LRS tov. Olga Vrabčičeva, predsednik OLO, tovariš Miran Cvenk in še drugi.

Savinjski vestnik je zelo na široko pisal o problemih laških toplic, zato zadeva bralcem ne bo neznana. Nedavno je poročal tudi to, da je Svet proizvajalcev okraja Celje-okolica prevzel toplice pod svojo upravo. Občinski ljudski odbor v Laškem, ki je od izvolitve dosti delal na tem, da bi se ključno stanje laških toplic vendarle premaknilo na koristnejšo stran, je pred dnevi dobil sporočilo Sveta za zdravstvo LRS, da preidejo s prvim septembrom laške toplice pod upravo novoustanovljenega rehabilitacijskega centra za invalide. Nedvomno je Laščane, ki so bili že prepričani v uspeh svoje polletne borbe ta preusmeritev prizadela.

Zaradi te nove situacije so množične organizacije v Laškem sklicale zborovanje s ciljem, da bi pred povabljenimi predstavniki Sveta za zdravstvo LRS protestirali in našli nekako vzporedno pot v tem problemu.

In kaj se je v resnici zgodilo.

Zborovanje je doseglo ravno nasproten učinek, kot so pričakovali najzmernejši, bil pa je ravno tak, kot so ga želeli prenapetiji, oziroma tisti, ki jim Laško v resnici ni toliko pri srcu, kolikor bi jim kdo po njihovem »narobe revolucionarnem vpitju« prisodil. Zdi se, da se del Laščanov z enako ihtavostjo loti vsakega problema, ki naj rodi ugodnejše pogoje v socialistični izgradnji.

Na tem zborovanju je človek moral dobiti vtis, da Laščanom ni šlo za sporazum, kot so zmernejši govorniki zelo radi poudarjali. Čeprav so sami povabili k besedi zagovornike nasprotnega mnenja, da bi tako laže dosegli nekak modus vivendi, so Laščani besede le teh enostavno preslišali.

Popolnoma razumljivo je, in hkrati pohvalno, da so Laščani v letošnji pomladi sklenili narediti konec slabemu gospodarstvu v laških toplicah. Dokler so stremeli za tem, da bi bile laške toplice kolikor se da, zasedene, ni bilo najti njihovim težnjam oporenja.

Če se spomnimo izjav nekaterih vidnejših Laščanov, ki so trdili, da jim je popolnoma vseeno, kdo bo upravljal laške toplice, in da jim gre edino le za to, da bi ne bile prazne, da bi Laško v turističnem pogledu zopet zaživel, potem se lahko vsebini tega zborovanja samo čudimo.

V tistem času, v zgodnji spomladi, v Laškem, pa tudi v Celju in na okraju gotovo še ni nihče vedel, da se bo Svet za zdravstvo LRS odločil za rehabilitacijski center v Laškem. Seveda, če bi Laške toplice ostale pri istem kot so bile zadnja leta, bi bila to gospodarska škoda za Laško in za državno gospodarstvo sploh. Toda Laščani so se v svojih težnjah tako globoko oprijeli zahteve, da naj toplice postanejo edino in samo letovišče, da so prezrli važnejši moment, ki odtehta vse ostale koristi.

Odločitev sveta za zdravstvo LRS, je samo plod vzbujene zavesti, da smo pri

Pohitje z izdajo delovnih knjižic!

Komisija za izdajo delovnih knjižic v Celju je po časopisih pa tudi po osebnih intervencijah že nekajkrat opozarjala podjetja, ljudske občinske odbore in privatnike, da pohitijo s pripravami za izdajo delovnih knjižic. Vendar mnogi tega opozorila ne jemljejo resno. Nekatera večja podjetja se zadovoljujejo s tem, da od časa do časa prinašajo le malenkostno število prijav, toliko pač, da formalno ostanejo v kontaktu s komisijo za izdajo delavskih knjižic. Drugi spet oddajo minimalno število prijav, potem pa jih mesece in mesece ne vidimo več. Tako je na primer »Graditelj« Celje, ki ima preko 1000 delavcev pred nekaj meseci prinesel zadnje prijave in so do danes preskrbeli delavske knjižice komaj kakim 150 ljudem. »Tehnometal« Celje, ki tudi zaposluje precejšnje število delavcev — do danes sploh še ni začel delati na tem. Zdravilišče Rogaska Slatina ito tako ne.

Malomaren odnos do tega dela kažejo poleg navedenih še Elektro Šempeter, Opekarna Zalec, Volna Laško, Tekstilna Šempeter, Steklarna v Rogški Slatini, Apenik Pečovnik in Celjska klavnica. Imenovana podjetja sicer počasi izdelujejo formulare prijav, vendar prinašajo zelo pomanjkljiv material, mnogokrat brez važnih dokumentov, tako, da komisije neredko tudi po trikrat vračajo pomanjkljive prijave. S tako malomarnostjo posameznikov se delo komisij zavlačuje v nedogled.

Tudi občinski ljudski odbori v okraju Celje-okolica s malo izjemami še do danes niso pristopili k delu za izdajo delavskih knjižic. Prav tako tudi privatniki. Privatniki, v kolikor so do da-

nas veliko premalo storili za vojne in delovne invalide, ko smo mislili, da smo z izplačilom rent opravili svojo dolžnost. Velika je dolžnost družbe do teh ljudi in nič manjše ne bodo zasluge, če bodo ti ljudje s sistematičnim zdravljenjem zopet sposobni za delo in se takoj znebili občutka manjvrednosti.

S tem, ko bi v Laškem nastal ta center, bi mesto pridobilo to, kar meščani ves čas zahtevajo. Toplice bi ne bile več prazne, goste bi obiskovali svoji in kljub temu bi našli tudi ostali delovni ljudje in turisti zadoščenje ob lepotah Laškega in s kopanjem v zdravilni vodi. Iluzorno pa je misliti, da bi Laško kdaj ve kaj pomenilo, če se ne bi vsi skupaj trudili in poleg obstoječih objektov in naprav zgradili še vrsto novih. Toda pustimo to. Poglejmo raje za kakšno ceno so hoteli Laščani doseči sporazum:

Ko so trdili, da se v polni meri zavečajo važnosti rehabilitacijskega centra, da nimajo nič zoper invalide, še več, da jih spoštujejo, pa so v isti sapi odklanjali ustanovitve tega centra v Laškem. — Postavite center kjer koli, samo v Laškem ne, so dejali. To dokazuje, da v Laškem prav vsi apriori odklanjajo odločitev Sveta za zdravstvo LRS.

Številni predlogi, češ, uredite to stvar v Rogški Slatini, Dobrni, Čateških ali Rimskih Toplicah, so imeli namen, odriniti »nadlego« drugam.

Če bi uspelo dobro namernim in treznim mislečim Laščanom zajeziti zliv brezkoristnega razpravljanja, nedostojnih izpadov, žalitev in trmastega vztrajanja posameznikov, ki so se nečemu odločno upirali, ne da bi sami vedeli, kako bi bilo bolje, bi verjetno laže našli zaželen sporazum. Zelo malo je bilo ljudi, ki so bili pripravljeni prisluhniti in upoštevati tudi drugo stran zvona. Čudno je, da tudi člani ZKS niso znali ločiti brezplodnega zaletavanja, nenačelne ali celo nesocialistične diskusije od pametnega razpravljanja. Če bi pravočasno preusmerili razgovore v parlamentarni način obojestranskega presojanja, bi verjetno tisti tega zbora ne bil tako porazen. Največ »zaslug« pa imajo tisti ljudje, ki so v svoji slepoti zahtevali svoj »prav« in šli mimo vzvišene cilja, ki ga naši skupnosti nalaga skrb za tiste, ki so toliko žrtvovali v borbi za svobodo in pri izgradnji socializma.

Prepričani smo, da bodo v Laškem trezni ljudje znali vso stvar premisliti, da bodo znali ločiti, kaj so koristne in kaj lokalpatriotične težnje. Verjamemo, da ne bo tako težko spoznati resnične naklepe tistih, ki izkoriščajo vsako še tako dobronamerno akcijo, da pristavijo svoj lonec, ali pa skušajo stvar še bolj zaplesti, da si potem lahko manejo roke, češ, niso uspešni. Čudno je, da napredni Laščani niso opazili popolnoma odkrite tendence in egoističnih teženj o bogatitvi obrtnikov in privatnikov.

Laščani so lahko prepričani, da bodo tudi v tej novo nastali situaciji pridobili, tako v gospodarstvem kot v turističnem pogledu... Treba je le več razumevanja za našo celotno socialistično skupnost in napraviti pametno računico. Motijo pa se tisti, prepričani smo, da jim bo Socialistična zveza uspela to tudi dokazati, ki so šli tako daleč, da celo grozijo z abstinenco pri jesenskih volitvah. Tisti pa, ki so pošteni državljani naše socialistične skupnosti, bodo pa v svojem prizadevanju lahko še marsikaj dosegli v korist Laškega.

Uspešno delo množičnih organizacij na terenu Sp. Hudinja

Kdor je v zadnjih mesecih sledil delu množičnih organizacij na Sp. Hudinji je videl, da je postalo delo na tem terenu zelo živahno. Pri tem ima brez dvoma glavno zaslugo terenska organizacija Socialistične zveze, ki s konkretnimi zadolžitvami posameznih odborov dviga čut odgovornosti in dosega sistematično delo ter skladnost dela ostalih organizacij.

V odboru SZ so bile določene komisije, ki odgovarjajo za posamezne sektorje dela. Tako je bila določena komisija za kulturo in prosveto, komisija za agitacijo, komisija za socialna vprašanja, gospodarsko-finančna komisija itd. Na čelu vsake komisije je član odbora SZ. Ostali odborniki odgovarjajo za skladnost dela z organizacijo Zveze borcev, AFZ, mladinsko organizacijo itd. Uspeh takega načina dela ni izostal. Vrsta uspešnih kulturnih prireditev dokazuje, da delovni ljudje Sp. Hudinje radi pomagajo svoji terenski organizaciji. S ponosom govorijo o svoji dramski skupini, ki je v sorazmerno kratkem času podala že dve enodejanki, nadalje o novoustanovljeni folklorni skupini, ki jo sestavljajo pretežno mladinci in končno tudi o najmlajših državljanih Sp. Hudinje — pionirjih, ki so že nekajkrat razveselili svoje starše z uspešnimi kulturnimi točkami. Veliko pomoč pri izvedbi teh prireditev sta nudili predvsem organizacija AFZ in mladinska organizacija.

Tudi politično delo je na Sp. Hudinji zelo razgibano. Če je sklican masovni sestanek ali zbor volivcev, se dvorana napolni do zadnjega kotička. Obisk je posebno velik, če obišče teren predsednik sindikalnega sveta in ljudski poslanec tov. Medved, ki s svojim poljudnim podajanjem poročila zna zainteresirati slehernega prisotnega, da tudi sam poseže v diskusijo. Na zadnjem

TOČILNICA V PREŠERNOVI ULICI BO PREUREJENA

Že nekaj dni je Točilnica v Prešernovi ulici zaprta. Prostore bodo preuredili, uredili sodobne sanitarne naprave in izboljšali kuhinjo. Podjetje sestavlja proračun za najcenejši in izdatno izboljšavo lokala. Obnovo bo kreditiral MLO.

O največjih revežih — obrtnikih

V Celju je že nekaj mesecev na dnevnem redu vprašanje odmere davka obrtnikom. Problem je v tem, da je precejšen del obrtnikov dal priznaje prijavle glade lanskega dohodka in da so bili ugotovljeni nekateri grobi primeri utaj prometa in dohodnine. Ko je Uprava za dohodek zavrnila take prijave, je obrtna zbornica na pobudo prizadetega tajnika tov. Mirnika sestavila komisijo, ki je te prijave po svoji uvidenosti popravila. Kljub temu, da je s temi popravki zbornice že bil presežen po družbenem planu predvideni znesek, Uprava za dohodek vendarle v celoti ni mogla upoštevati. Davčna komisija pri MLO je znova pregledala prijave in na osnovi izračunov ter drugih podatkov nekaterim obrtnikom, dala končno odmero. V davčni komisiji sta sodelovala tudi dva člana zbornice.

Del obrtnikov (četrtina) s končno odmero ni zadovoljna in je vložila pritožbe. Obrtniki poudarjajo, da niso socialno zavarovani in da nimajo otroških dokladov itd. Nekateri so se verjetno upravičeno pritožili. MLO jim bo odmero tudi popravil, če so pritožbo argumentirali. So pa tudi slučajji, da posamezniki navajajo v pritožbe, da ne morejo živeti, da morajo razprodajati najosnovnejše stvari, ker drugače ne morejo preživeti družin. Da je tu precej pretiravanja se vidi že iz tega, da imajo posamezniki, ki so se pritožili, osebne avtomobile. Če nekdo lahko zaposluje dva pomočnika, tudi ne more govoriti, da nima prometa in dela, ker bi v takem slučaju pomočnike odpustil. Take pritožbe lahko le ocenimo kot napor, da se odtegne družbenemu prispevku.

Kljub temu ne moremo metati vseh obrtnikov v isti koš in jih končno označiti negativne. Ne, posebno v uslužnostnih strokah med čevljarji, krojači in šiviljami je mnogo obrtnikov, ki so dali dokaj točne prijave. Postaran mizar Svenda s Stanetove ulice je n. pr. dal eno tako točno prijavo. Njemu je davčna komisija celo črtala predlog zbornice za povečanje čistega dohodka in se držala njegove prijave. Tak primeri so sicer redki, vendar obstojajo. Največ utaj je bilo v konjunkturinih strokah kot so kovinska, gradbena in lesna, posebno še pri večjih obratih.

MLO Celje je izdal navodila za najemanje poslovnih prostorov

Svet za gospodarstvo in komunalo je sprejel navodila, po katerih se bodo ravnali najemniki poslovnih prostorov na področju mesta in upravni organi zgradb.

Mesečna najemnina za poslovne prostore bo določena na osnovi pogodb. Odvisna bo od velikosti lokala, prometne točke, opreme prostorov in uporabnosti za določene namene. Najemnina se določa na osnovi kvadratnega metra in naj bi znašala od 50 do 500 dinarjev za kvadratni meter.

Lastnik lokala sme dati razpoložljive prostore tudi v licitacijo. Lastnik zgradbe pa ne sme poljubno diktirati cene, z željo, da bi onemogočil poslovanje in tako povzročil odpoved najemnika ter da bi potem lahko oddal lokal boljšeemu ponudniku. Najemna pogodba velja, če Svet za gospodarstvo v osmih dneh ne dostavi nobenega ugovora.

Uspešno delo množičnih organizacij na terenu Sp. Hudinja

Kdor je v zadnjih mesecih sledil delu množičnih organizacij na Sp. Hudinji je videl, da je postalo delo na tem terenu zelo živahno. Pri tem ima brez dvoma glavno zaslugo terenska organizacija Socialistične zveze, ki s konkretnimi zadolžitvami posameznih odborov dviga čut odgovornosti in dosega sistematično delo ter skladnost dela ostalih organizacij.

V odboru SZ so bile določene komisije, ki odgovarjajo za posamezne sektorje dela. Tako je bila določena komisija za kulturo in prosveto, komisija za agitacijo, komisija za socialna vprašanja, gospodarsko-finančna komisija itd. Na čelu vsake komisije je član odbora SZ. Ostali odborniki odgovarjajo za skladnost dela z organizacijo Zveze borcev, AFZ, mladinsko organizacijo itd. Uspeh takega načina dela ni izostal. Vrsta uspešnih kulturnih prireditev dokazuje, da delovni ljudje Sp. Hudinje radi pomagajo svoji terenski organizaciji. S ponosom govorijo o svoji dramski skupini, ki je v sorazmerno kratkem času podala že dve enodejanki, nadalje o novoustanovljeni folklorni skupini, ki jo sestavljajo pretežno mladinci in končno tudi o najmlajših državljanih Sp. Hudinje — pionirjih, ki so že nekajkrat razveselili svoje starše z uspešnimi kulturnimi točkami. Veliko pomoč pri izvedbi teh prireditev sta nudili predvsem organizacija AFZ in mladinska organizacija.

Tudi politično delo je na Sp. Hudinji zelo razgibano. Če je sklican masovni sestanek ali zbor volivcev, se dvorana napolni do zadnjega kotička. Obisk je posebno velik, če obišče teren predsednik sindikalnega sveta in ljudski poslanec tov. Medved, ki s svojim poljudnim podajanjem poročila zna zainteresirati slehernega prisotnega, da tudi sam poseže v diskusijo. Na zadnjem

Ko je bil zadnjič sestanek obrtnikov, katerega se je udeležilo okrog 300 obrtnikov, so nekateri večji obrtniki tudi skušali na račun revnejših obrtnikov zmanjšati svojo krivdo. Govorili so o vsemogočih težavah, ki jih vsi poznamo, in tako taktično napeljevali vodo na svoj mlin. Zato je treba pohvaliti predlog, da se naj v bodoče imena obrtnikov, ki na tak ali drugačen način škodujejo ugledu obrtnikov, objavi in javno obravnava.

Nekateri obrtniki so se s svojimi prijavami dejansko osmešili, ko je bilo iz njihovih računov mogoče izračunati, da lahko oni z družinami žive mesečno z dva, tri ali pet tisoč dinarjev. Taka prijava razumljivo takoj povzroči sum davčni komisiji.

V tej obrtniški »davčni aferi« se je zelo slabo predstavil sam predsednik zbornice, tov. Holobar. Predsednik obrtne zbornice je prijavil 285.000 din čistega dohodka, Uprava za dohodek pa mu dokazuje za preko 400.000 din čistega dohodka več. Kako je s to potezo vplival predsednik na davčno moralo ostalih obrtnikov, si lahko sami mislimo. Razumljivo je, da družba do predsednika zbornice, ki je na čelu liste tistih s slabo davčno moralo, ne more gledati ravnodušno. Kaj neki pravijo k takemu svojemu predsedniku obrtniki državnega sektorja.

Na sestanku obrtnikov je bilo presenetljivo posebno to, da se iz vrst tistih malih obrtnikov ni skoraj nihče oglašil niti kritiziral odmere, pač pa so se pojavili zagovorniki teh malih prav med velikimi. Tako je med prvimi govoril v imenu malih avtoprevoznik in čevljar Jager, ki je imel lani preko 2 milijona din prometa. Seveda je Jager tudi med tistimi, ki so utajali dohodek. Njegova izvajanja na sestanku so bila zelo demagoška in neprimerna (obrtništvo nima bodočnosti, naj se obrt podrvaj itd.). Rezultat njegovih prizadevanj je bil prav nasproten.

Obrtnikov, ki so utajili večje zneske je nekaj desetina. Na Upravi za dohodek smo med najbolj očitnimi zvedeli naslednja imena: mizarstvo Jurič, frizer Lorbek, avtočar Znidar, mehanik Perdan, Ramsak Jože, Kager Seclija, Zimšek itd. Nekaj primerov še raziskujejo.

MLO Celje je izdal navodila za najemanje poslovnih prostorov

Upravni organ, tu je mišljena Uprava stanovanjskih zgradb, naj stavi ugodnejše pogoje, ki so važni za ljudsko prehrano in tudi za manjše uslužnostne obrate državnega, zadržnega in privatnega sektorja.

Če se kje pokaže, da bi zvišanje najemnine neugodno vplivalo na cene artiklov in uslug, ki so važne za široko potrošnjo, morajo poslovalnice o tem obvestiti Svet za gospodarstvo.

Odlok pravi, da imajo prednost pri oddajanju poslovnih prostorov v zgradbah splošnega ljudskega premoženja državna in zadržna podjetja.

Vsa ta določila bi bilo dobro uporabljati tudi pri sklepanju pogodb med privatnimi lastniki zgradb in najemniki.

O teh odločbah so bili prizadeti obveščeni pravočasno, in so morali pogodbe poslati Oddelku za gospodarstvo.

Uspešno delo množičnih organizacij na terenu Sp. Hudinja

zboru volivcev je bila diskusija posebno živahna. Ljudje so razpravljali predvsem o komunalni dejavnosti mesta Celja in se v celoti strinjali z razpisom mestnega posojila. V diskusiji so nekateri tovariši poudarili potrebo, da se popravi cesta do otroške bolnice in da se skropljenje cest v letnem času razširi tudi na Bežigrasko cesto do Sodina.

Množičnim organizacijam na Sp. Hudinji želimo tudi v bodoče plodno delo in obilo uspehov.

S. A.

V Konjicah razpravljajo o pismu CK ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)

Posebno vprašanje, ki več ali manj zadeva vse organizacije, so odprti sestanki in udeležba nečlanov. Medtem ko so bili prvi odprti sestanki sorazmerno dobro obiskani od nekomunistov, pa jih pride v zadnjem času vedno manj. Del krivde za to odpade na sam način obveščanja, saj se skoraj povsod zadovoljujejo le s plakatom ali osebnim vabilom za člane, vse premalo pa se skrbi za osebno agitacijo. Večja krivda pa pade na vsebino sestankov. Niso redki primeri, ko se na sestankih vse preveč obravnava razna organizacijska vprašanja, pobiranje članarine in podobno, pri tem pa komunisti prezeajo vrsto političnih in gospodarskih vprašanj, ki grejo mimo njih. Naravno je, da nečlane taki sestanki ne zanimajo, saj od njih nimajo nobene koristi.

Ko sedaj komunisti ocenjujejo svoje delo in delajo načrte za v bodoče, bodo vsekakor morali gledati tudi na to, da bodo njihovi sestanki bolj pripravljani in na katerih naj se obravnava tekoče naloge, s čimer se bo udeležba nečlanov gotovo povečala.

Roparska tolpa iz Rakitovca prejela zasluženo kazen

Vse od sredine leta 1950 pa do druge polovice oktobra 1952 je bilo v občinah Slivnica pri Celju, Loka pri Zuzmu, Sentjurju pri Celju, Smarju pri Jelšah in Prevorju izvršenih celo vrsto roparskih napadov, vlomnih tatvin in tatvin. Mnogi poizkusi pa so se izjavili, kjer so storilec pravočasno preprečili dejanja.

Ta dejanja so si v pogostem zaporedju sledila v času, ko je bil doma v Rakitovcu tudi Selič Jože, ki je bil z Zidanskim Karlom kolovodja roparske drhali. Prenehali so, ko je prvoimenovani odšel k vojakom v jeseni leta 1952.

Obtoženci so se tri dni zagovarjali pred Okrožnim sodiščem v Celju. Razprava je pokazala, da so obtoženci vlamljali in ropali v nočnem času. Bili so oboroženi in so večkrat nastopili tudi zamaskirani. Pri tem so bili zelo nasilni in so prestrašenim žrtvam grozili celo s smrtjo. Obtožnica je obtežila storilce za 23 ropov, vlomnih tatvin in eno hudodelno telesno poškodbo.

Pripomniti je treba, da so bili storilci večinoma mlajši ljudje, kar izpričuje dejstvo, da je bil vodja roparjev mladenci, ki je bil šele lani kilcan k odlučujočemu vojaškemu roka.

Ropali in kradli so v največ primerih denar, industrijske bone, perilo, obleke, vino iz zidanice, iz hlevov drobne živali kot zajce in perutnino. Iz urarske delavnice v Loki pri Zuzmu so odnesli 7 žepnih in 9 ročnih ur. V noči od 29. na 30. maja 1952 so izropali trgovino Kmetijske zadruge v Prevorju. Iz trgovine so odnesli gotovino in razno tekstilno blago v skupni vrednosti za 340.000 din.

V noči od 9. na 10. marec istega leta so Selič Jože, Zidanski Karel in Gajšek Jože napadli v Bodrežu Zavski Franca. Selič je napadenemu vrgel na glavo težak kamen. Zavski je dobil veliko rano na glavi in pretres možganov.

To nečedno družino so ujeli, ko so razpečevali naropano blago. Roparji, ki so bili strah tamkajšnjega prebivalstva, so se končno znašli v roki pravice.

Pred sodiščem so po večini priznali svoje zločinske podvige, le Zidanski Karel je trmasto zanikal celo pri soočenjih. Pod težo dokazov je tudi on priznal. Seličev brat Albert, ki je bil tudi obtožen in soudeležen, je kradel svojemu bratu ukradeno blago, ostali obtoženci pa so razpečevali in skrivali plen te tolpe.

Sodišče je obsodilo Selič Jožeta na 12 let strogega zavora, Zidanski Karla na 6 let strogega zavora, Selič Alberta na 4 leta in 4 mesece strogega zavora, Voga Miho na 5 let strogega zavora, ostale razpečevalce blaga, Pestivšek Mirka pa na 2 leti in 10 mesecev strogega zavora, Johan Albino na 3 mesece zavora in Brečko Rudolfa na 3 mesece zavora. Zadnjima dvema so kazen odložili za dve leti.

Med temi je družbi najbolj nevaren Selič Jože, ki je poleg tega še vojni dezerter in je že v vojski bil obsojen na tri leta strogega zavora pri vojaškem sodišču v Beogradu. Tudi Selič Albert že prestaja kazen 4 let in 6 mesecev strogega zavora, na katero je bil obsojen pred okrožnim sodiščem v Celju že leta 1952.

Selič Jože je bil leta 1949 blagajnik v KZ Slivnica. Tam je poverjal denar in bil obsojen na 1 leto zavora. Potem je bil v Radovljici skladiščnik podjetja za odkup in preskrbo gostinstva. Tudi tam je kradel in bil obsojen na 9 mesecev zavora. Se prej, ko je odšel v Radovljico, je izvršil dva roba in en vlom. To dokazuje da je nepoboljšljiv ropar in tat in je zadnji čas, da je prijet.

PROCES JE POKAZAL, DA SE STARŠI PREHITRO ODKRIZAJO SKRBI ZA OTROKE

Zalostno je dejstvo, da so vsi storilci mladi ljudje, ki še nujno potrebujejo roke, ki bi jih uvajala v spodobno, družbi koristno življenje. V tem primeru je razvidno, da so starši pustili mladence živeti kakor so sami hoteli. Zlasti

sti je to tipičen primer za našo kmečko mladino, kjer je kontrola nad početjem doraščajočih otrok odvisna izključno le od staršev. Mestni otroci, zlasti še tisti, ki obiskujejo srednje šole, ki se učijo raznih poklicev, imajo več skrbi, so pod večjim nadzorstvom in med tem ne pride do tako težkih kaznivih dejanj. Na kmetih pa starši mislijo, da je skrb za doraščajočega sina ali hčer odveč, čim izstopi iz šole. Mar ni čudno, da starši teh mladih ljudi, ki so storili toliko kaznivih dejanj, niso vodili računa kam zahajajo ponoči, kaj delajo? Odkrito rečeno, je poleg krivde, ki so jo prevzeli nase mladi hudo delci, velika krivda tudi na starših. Starši so odgovorni za svoje otroke vse, dokler ne zavzamejo v družbi samostojnega položaja, ko je njih vzgoja nepotrebna, pa še potem življenje teh ljudi marsikdaj zavisi od prejšnje vzgoje in nasveta, ki ga vsak roditelj lahko ob vsakem času in ob vsaki starosti otroka nudi.

PRI NAS NI KAJ POSEBNEGA, ČE KDO KAJ PRINESE...

Na razpravi zoper tolpo o kateri govori prejšnji članek, je prišlo do izraza nekako čudno pojmovanje naših ljudi o narodni imovini.

Ko se je zagovarjal obtoženec, ki je kupoval, razpečeval in skrivati nakradeno blago, je z glasom, ko da to ni nič posebnega povedal, da si pač ni mislil, da je blago oropano, češ, da ni tako čudno, če v njihovem kraju delavci kaj prinesejo. Misli, ki na balgo, ki ga je prevzel. Ne vemo točno, če je mislil pri tem čisto konkretno na blago, ki ga je sprejel. Toda čudno je vendar, da ti ljudje niso pozorni na tak slučaj, ko vendar vedo, da je treba blago vendar kupiti in da ga nihče ne kupi z namenom, da bi ga prodal, morda tudi pod ceno, ki je v trgovinah. Kolikor je bil ta izgovor na sodišču neuporaben in je vplival tudi na kazen, je treba o njem spregovoriti kaj več.

Zgodi se sem in tja, da se kateremu izmed članov delovnih kolektivov v

mestih posreči izmakniti kos blaga ali kak drug artikel, ki ga dotični delovni kolektiv proizvaja. Taki ljudje med kmečkim prebivalstvom kmalu najdejo kupca, ki ne pomisli od kod tako blago, ali pa je njegova stopnja poštenosti prikrajšana za najvišjo vrednost, to je, splošno premoženje.

Ne mislimo v tem primeru, v splošnem bo moralo sodišče v bodoče še ostreje kaznovati take ljudi, ki ne razlikujejo privatno imovino od skupne. Ta bolezen, da tatvina ljudskega premoženja ni tolikšen greh, se je menda med ljudmi kar preveč zakoreninila. Ni državljana, ki mu je naša socialistična skupnost pri srcu, ki bi ne odobral, če bo sodišče obsodilo tistega, ki je na sumljiv način pridobljeno blago kupil, z večjo kaznijo, kot storilca samega. Tem je treba prisoditi najtežjo kazen, ki jo določa zakon, ker v tem slučaju ne gre le za kriminalno dejanje, temveč je v ozadju še politična krivda. To je skratka omalovaževanje naših skupnih naporov za zgraditev naše bodočnosti.

Ne vemo, kako je sodišče v tem konkretnem slučaju kaznovalo te krivce. Najbrž je to tudi upoštevalo, vendar se zdi, da so ti ljudje, ki so dajali nekako potuho storilec, premalo kaznovani. Če bi ne bilo odjemalcev naropane blaga, če bi le ti hoteli imeti zagotovilo, da je blago bilo pridobljeno poštenim potom, bi se tolpa ne razmahnila tako, in če bi ti ljudje bili poštini, kot mora biti vsak državljan, bi roparji in tatovi prej prišli na varno.

Pripomniti je treba tudi tole. Selič Jože, kolovodja tolpe, je bil predkaznovan zaradi poverbe in je potem dobil dejansko lepšo službo, prikladnejšo za tatvino. Skladiščnik lahko več ukrade, ker ima blago pri roki. Tudi to naj bo opozorilo za podjetja, ko namestajo nove moči. Ljudje, ki so omadeževani s kriminalnimi dejanji, s tatvinami, malverzacijami in temu podobnimi zločini, morajo storiti vse kaj več, kot presejati kazen, da bi od družbe spet dobili zaupanje.

V vročih dneh avgusta je oddih na morju prav prijeten. Na sliki vidimo vilo Dragico, ki tvori poleg vile Marjan Počitniški dom Železarne Store na Rabu, kjer v teh dneh preživlja svoj letni dopust nekaj družin iz Celja in Stor. Zelimo jim prijeten oddih!

Pripombe k problemu o našem narodnem ponosu

Se ne zdi čudno naltolcevanje, če kaj ni prav pri nas, češ, kaj bodo rekli tujci? Vse to se sliši tako, kot če bi rekli, da živimo za tujce. Res so nam tujci dragocen »tržni izkupiček« devize, toda ne bi smeli biti merilo naše morale, merilo našega prizadevanja itd. Bi ne bilo veliko bolj socialistično, če bi enkrat rekli: Kaj pravijo k temu naši ljudje. Naš delovni človek je tisti za katerega ustvarjamo. Delovni človek je tudi tisti, kateremu so namenjeni dohodki, ki jih prinese tujec. Tudi v tem strahu pred tujci, kaj bodo rekli, kaj bodo videli, kako si bodo to ali ono razlagali je ponižanje našega človeka.

Priznati je treba poštrevnost železničarjev in najboljši namen železnice uprave, vendar je treba imeti pred oči tudi potrpljenje potnikov, kajti le-ti morajo najprej izstopiti na Grobelnem, tam ob pločivih in po sencah potrpežljivo čakati, da se vrne vlak in se morajo peljati naprej. Pribiti je treba, da se to vrši dnevno in da skače na Grobelnem vsaj 150 delavcev najprej iz vozov, potem pa skoraj enako število zopet nazaj. Mučno je to ob lepem vremenu, kar nevzdržno pa ob slabem vremenu, ko ni nikjer primerne pokrite čakalnice, pa tudi sicer komaj nekaj klopi. Zato bi bilo neprimerno ugodneje, da bi železnica ugodila želji in pustila potnike, da ostanejo v vagonih in bi jih brezplačno peljala do Ponikve in zopet nazaj na Grobelno, vsaj dotlej, dokler ne postavi zopet primerne čakalnice na Grobelnem. Ta čakalnica je tako potrebna s primernim bifejem, zlasti še ob sezoni, ko ga pogrešajo predvsem tujci.

Dosti je že tega slinjenja okoli tujcev. Vse zaradi njih. Da bodo le oni zadovoljni. Kjer ni za domačega delovnega človeka razumevanja, kjer ni skrbi zanj, k vragu tudi s tujci. Vse je prav, gostoljubnost, spoštovanje, skrb za razvoj tujkega prometa, toda uklanjanje, slinaštvo in temu podobno je preveč. Tudi tujec bo kmalu spoznal v takem klečeplazanju le slabega gostitelja, ki ga vodi le lov za denarjem ali pa morda še kaj drugega, če bo videl, da je izjema med ostalimi gosti. Navsezadnje vsakemu tudi ne prija, če se nekdo preveč pripogiblje.

Priporočamo našim ljudem, da v slučajih, če bodo opazili, da so kje slabše postreženi, slabše sprejeti ali celo zapostavljeni, protestirajo na kakršen koli način. So podjetja, kjer imajo za tujce posebne priboje, posebej izbrano postrežbo in podobno. Zdi se, da so pritožne knjige, ki so v obratih nekam izginile, ravno sedaj najbolj potrebne.

IZ CELJA BO PELJAL POSEBN VLAKE NA PROSLAVI V OKROGLICE

Množične organizacije mesta Celja in Okrajni sindikalni svet v Celju pripravljata poseben vlak za obisk proslave v Okroglicah v goriskem okraju. Kakor znano bodo v Okroglicah velike svečanosti ob 10. obletnici II. zasedanja AVNOJ, na katerem je bil sprejet sklep o priključitvi Slovenskega Primorja k Jugoslaviji ter istočasno 10. obletnico vstaje. Ob tej priliki se bodo v Okroglicah zbrali tudi pripadniki IX. korpusa NOV POJ, Prekomorske brigade in drugi.

Cena za vožnjo do Nove Gorice in nazaj je določena na 360 din. Prijave sprejema Okrajni sindikalni svet, ki vabi na polnoštevilno udeležbo na tej veliki manifestaciji.

„ZLET SVOBOD“ je bil manifestacija kulturnega življenja našega delovnega človeka

Ko smo v prejšnji številki poročali o zletu Svobod v Celju, nismo mogli več uvrstiti pregleda nad kulturnim delom tega dogodka. Zlet Svobod se je dejansko pričel že 20. julija. Namen zleta je bil, da bi popularizirali delavska društva Svobode, istočasno pa pritegnili h kulturnemu udejstvovanju še preostale delavce in državljane, ki si doslej še niso poiskali torišča kulturnega življenja.

Na zlet je bilo povabljenih 12 Svobod, in sicer: Konjice, Zreče, Rogaska Slatina, Store, Šoštanj, Velenje, Polzela, Liboje, Laško in Rudnik-Laško, vendar je od udeležbe izostala Svoboda iz Polzele in Prebolda, ker se je na Polzeli ob istem času vršila otvoritev novega zadržnega doma.

Zlet je bil — kakor smo že omenili — poleg politične manifestacije tudi kulturna, saj je v tem delu programa nastopilo več gledaliških družin, in to v samem Celju in v krajih izven Celja in prav tako tudi pevski zbori.

V Celju je dramatska sekcija Svobode iz Celja odigrala dramo »Ugasle luči«, vendar je bila predstava slabo obiskana, v Pečovniku pa je gostovala s Finžgarjevo »Razvalino življenja«.

Gledališka družina Svoboda iz Liboj je v Skofiji vasi nastopila s Cankarjevimi »Hlapci«, Prebold pa v Laškem

s »Celjskimi grofi«. Potem so Laščani gostovali v Storah z Zigonovo dramo »Kadar se utrga oblak«. (Obširnejše poročilo na tej strani).

Tudi pevski zborov je bilo več, in sicer so pevci iz Stor priredili koncert v Zrečah. V Celju je bil koncert ob priliki Dneva vstaje v mestnem parku, dugi dan pa so pevci iz Stor zapeli še v dvorani Ljudskega gledališča. V četrtek so v Ljudskem gledališču izvajali koncert še vsi trije pevski zbori iz Laškega, v petek pa še ženski zbor Svobode iz Celja.

Ob vseh teh kulturnih prireditvah pa je bilo mogoče ugotoviti, da društva Svobod tako rekoč nimajo svoje publike.

Omeniti je treba dalje še vse godbe: Store, Laško, Šoštanj, Velenje, Zabukovica in Konjice, ki so ob tej priliki prav tako imele svoje koncerte. Tak je bil združen koncert velenjske in zabukovske godbe, šoštanske, konjske in godbe iz Stor.

Na koncu je treba še poudariti, da prireditve niso bile skoncentrirane v Celju, temveč kakor smo videli, predvsem izven njega, da so se vršile tu in tam, kar je posebne važnosti za pritegnitev čim širši množici v delavska društva Svobod.

Žigon: Kadar se utrga oblak

V okviru zleta »Svobod« v Celju je gledališka družina iz Laškega uprizorila v Storah, dne 25. julija Zigonovo dramo »Kadar se utrga oblak«.

Delo, ki je spričo svojih dramatskih pomanjkljivosti (kompozicija, slog) bolj igra kakor drama — našim poklicnim gledališčem skorajda tuja in potemtakem nepomembna, je z vso poštrevnostjo režiral Toman Ivan.

Vsebine te drame ne bom navajal, zanimala nas bolj njena celotna izvedba in posamezne vloge. Za večino igralcev velja — slabo obvladanje teksta, ki zavaja v enoličnost in suhoparno retoriko.

Vlogo Jakoba je dobro odigral režiser sam, vendar je čestokrat zašel v patos, ki se v njem vselej vsak dramatski efekt izgubi v neko statiko. Njegova žena Ana (Blagotinškova) se je sicer trudila, da bi podala vlogo tako kot si jo je režiser zamislil, toda ni se ji doela posrečilo, ker je bila bolj navezana na šepetalko kakor na tekst, ki je osnova vsemu in ki ga igralec zato mora obvladati. Taka metoda ima seveda za posledico utenjenost igre, kjer gre zgolj za golo izvedbo vloge, pri čemer je jasno, da ni mogoče misliti še na razne in različne čustvene poudarke in geste, kar je za ustvarjanje učinkov bistvo. Nekoliko bolje in bolj sproščeno

no je zaigral njen sin Lojze (Kuznik), ki zanj skorajda lahko trdimo, da bo ob poglabljanju svojega znanja in ob poglabljanju svojih čustvenih odtenkov, postal še zelo dober igralec. Tudi vloga Andreja (Aškerc), ki zahteva močnega igralca, je bila preslabo nastudirana. Manjkalo mu je psihološke igre, — notranjih doživetij, razdvojenosti, posebno ob izpovedi Ane in tudi kasneje, ko v njem zmaga dobro nad zlom. Zadovoljil je še Filip (Kačič), medtem ko je Lenka (Sularjeva) čeden odrski pojav, ki pa tej svoji igri ni ustrezala. Bila je premalo živahna; zato pa bi v vlogi, ki bi odgovarjala njenemu mirnemu temperamentu, gotovo uspela. Poštartju (Vrhovec) pa se je zelo poznalo, da je moral zadnji teden, kakor se temu reče — uskočiti, tako da gotovo ni imel časa za boljšo pripravo.

Četudi je kritika morebiti malce preostala, je kolektiv dobil na zletu »Svobod« kar dobro oceno, zlasti če imamo pred očmi težave, ki se z njimi morajo boriti amaterske družine.

Prepričani pa smo, da bo gledališka družina »Svobode« iz Laškega v prihodnji sezoni s temeljitim študijem in boljšimi pripravami žela uspehi in priznanje kakor njihovi tovariši pevci.

Vernik C.

Končan je esperantski kongres - kaj je razpravljal?

Ker nam je v kratkem članku nemogoče podati vsebino kongresa, se hočemo omejiti le na glavne rezimeje: Kongres je trajal sedem dni in zaradi pesterosti in zasedanj mnogih sekcij ni bilo mogoče udeležencem prisostvovati vsem razpravam.

Delo kongresa je bilo razdeljeno na 2 generalni konferenci mednarodnega esperantskega združenja, ki sta se vršili v ponedeljek in petek dopoldne. Med ostalimi dnevi so imele po tri zasedanja sekcije:

- a) Esperanto v znanosti in tehniki,
- b) Esperantska literatura,
- c) Esperanto in radio.

Poleg teh konferenc so bile še strokovne konference svetovne esp. novinarske organizacije, Mednarodne lige učiteljev in profesorjev, konferenca združenja znanstvenikov, esperantsko združenje zdravnikov in celo konferenca mednarodnega združenja esperantistov-filatelistov. V sredo popoldne in v četrtek pa so imeli posebno konferenco esperantisti-člani sindikatov, katero je organiziral delavsko esperantsko društvo in kateri so prisostvovali najvidnejši funkcionarji jugoslovanskih sindikatov. (Obširnejše o tej konferenci bomo po možnosti še spregovorili v prihodnjih številkah).

Na kongresu je bila organizirana novinarska služba, ki je vsakodnevno izdajala biltene o vseh razpravah in resolucijah. (Preko 200 novinarskih agencij je vložilo pooblastila za prejem biltenov.)

Na prvi generalni skupščini mednarodnega esperantskega združenja je bil razdeljen vsakemu udeležencu referat s poročilom o delu vodstva in širšega odbora.

Na kongresu se je predvsem pretresalo vprašanje o odnosu razprav esper. v UNESCO, o zbiranju materiala in pripravi za 8. konferenco UNESCO v Montevideo. Vodstvo je formiralo specialno komisijo, ki bo v kontaktu z UNESCO — isto tako so formirane komisije v posameznih esp. združenjih držav, ki bodo sodelovale z UNESCO svojih držav. Vodstvo upa, da bo to sodelovanje ustvarilo potrebne pogoje za uspešno konferenco UNESCO v Montevideu in da se tako prizna esperanto kot mednarodni jezik.

Sekcija »Esperanto v znanosti in tehniki« je v glavnem razpravljala o prevodih znanstvenih del, o ustvarjanju, odnosno o nadaljnjem razvijanju esp. terminologije. Sprejeta je bila resolucija, da se prikaže vrednost že ustvarjene tozadevne literature in izdajo rezimeji na esperantu bodočih znanstvenih del in postavljanju tozadevnih sekcij pri znanstvenih ustanovah.

Sekcija Esperantska literatura je razpravljala v glavnem o koordinaciji pri izdajanju književnih del ter o načinu razprodaje knjig.

Sekcija Esperanto in radio je sprejela sklepe, da naj bo pri vsaki radijski postaji ustanovljena esperantska sekcija, kjer se bodo po možnosti organizirale esperantske oddaje tudi za tuzemce. Najmočnejše radijske postaje naj bi pri glasbenih oddajah za inozemstvo poleg nacionalnih objasnitev uporabile tudi esperanto.

Nadalje je bil sprejet sklep, da UEA pri močni evropski postaji dobi dovoljenje za četrtturno oddajo o esperantu, pri UNESCO pa razglasenje internacionalnih obvestil o sklepih organizacije združenih narodov v esperantu.

Posebni del kongresa je predstavljala mednarodna letna univerza, ki je dala 9 predavanj, katerih glavne misli bomo po možnosti tudi še objavili pozneje.

Izredno zanimiva so bila še 3 kulturna predavanja: predavanja o Zagrebu, Jugoslaviji, dežela in ljudstvo (pri tem predavanju je bila velika dvorana Delavskega doma nabito polna) ter predavanje v agrikulturni Jugoslaviji.

Umetniški in zabavni del kongresa je bil na največji kulturni višini. V ponedeljek zvečer je bil umetniški večer naših pesmi in tamburaški orkester, sindikalni pevski zbor Jakša Dugandžić (sindikatski prometnih delavcev) pa je pel pesmi v esperantu.

V torek je bil koncertni večer, v sredo pa večer nacionalnih plesov Jugoslavije. Dvorane so bile vsakokrat nabito polne. V četrtek je bil dan izletov, v Samobor, Plitvice in drugam. Izleta v Samobor se je udeležilo okrog 1000 delegatov. Skupina 19 delegatov iz Švedske pa je s člani esp. društva Celje dne 2. avgusta obiskala Logarsko dolino.

M. D.

Železniška zveza Celja s Sotelsko dolino

Na celjskem kolodvoru vidimo ob prihodu in odhodu vlakov, kako je Celje gospodarsko navezano na Sotelsko dolino, saj so vedno in ob vsakem času vlaki v Sotelsko dolino natrpano polni. Posebno pa je treba omeniti, da pripelje železnica zjutraj kar trikrat delavce v celjske tovarne in da ima popoldne v ta namen prav poseben delavski vlak.

Res je, da tega vlaka ne označuje niti vozni red v svojih izdajah in da njene smeri ne objavlja niti celjski kolodvor na svojem voznom redu, tako da zanj zvedo potniki le od ust do ust in seveda ne vedno v korist tujskemu prometu. Priznati je treba, da je nekoliko težavno opisati odhajanje in prihajanje tega popoldanskega delavskega vlaka, kajti odpelje iz Celja ob 14,37 naravnost na Ponikvo, tam se obrne in vrne na Grobelno, zopet se obrne, gre v Meštinje, se obrne ter vrne v Grobelno, kjer počaka na ljubljanski vlak, da se končno odpelje v Zabok.

Iz Celja...

NEKAJ O CESTNEM PROMETU

S 3. avgustom je bil v Celju uveden na križiščih nov mednarodni način usmerjanja prometa. Prometni organi LM so z nauki in navodili uvajali prebivalstvo v to novost, kar je večina prebivalstva z razumevanjem in odobravanjem sprejela. Ta novost bo precej dvignila zunanji kulturni izgled našega mesta, saj je bil nov sistem v Ljubljani in Mariboru uveden že mnogo prej. Skupine ljudi, ki se zbirajo na križiščih, dokazujejo, da se prebivalci zanimajo za razvoj prometa. So pa nekatere izjeme, ki jim je tudi prijazna poučna beseda organa LM psotka in iščejo zato zadoščenje pri višjih forumih.

Več razumevanja bi pri tem morala pokazati tudi Uprava za ceste in kanalizacijo v Celju. Prehode za pešce in stop-črte na križiščih naj bi pobarvali s snovjo, ki bi jo nalivali ne izprali, ali pa naj bi v cestniščih vdelali odgovarjajoče kovinaste ploščice.

Po novem načinu je vožnja na križišču prepovedana takrat, kadar kaže v smeri vožnje prometni miličnik prsa ali hrbet. Z dvigom roke da prometni miličnik tistim, ki so imeli odprto smer, znak »stoj« in izprazni križišče, za tiste pa, ki so pripeljali v smeri hrba ali prsi prometnega miličnika, znak »pripravi se«. Ko se miličnik z dvignjeno roko obrne, odpre nasprotno stran z iztegnjenimi rokami. Vozila, ki prihajajo v smeri, ki je ta čas zaprta, morajo obstati na široki, do polovice ceste potegnjeni črti.

Pešci smejo prekoračiti križišče oziroma cesto samo za ob križiščih potegnjenimi črtami. Prehod preko sredine križišča je prepovedan.

Zaželeno bi bilo, da prebivalstvo mesta Celja in okolice samo da svoje pripombe in mnenja za izboljšanje prometa v našem mestu.

NOVA TOVARNA CEMENTNI V PEČOVNIKU PRI CELJU

Gospodarski svet Mestnega ljudskega odbora Celje je na svoji seji sklenil, da bodo v bližnji prihodnosti zgradili novo tovarno cementnih in kamnoseških izdelkov, ker dosedanja ne odgovarja več potrebam našega gospodarstva, zaradi prenizke proizvodnje. Z gradbenimi deli bodo zato pričeli že letos, in sicer bodo že letos zgradili objekt v vrednosti 25 milijonov dinarjev. V jeseni se bo lahko preselil del obratov celjske »Cementnine« v nove prostore. Nova tovarna bo moderno mehanizirana, njena vrednost bo znašala 45 milijonov dinarjev, letna proizvodnja pa bo najmanj trikrat prekašala proizvodnjo stare celjske »Cementnine«.

NOVI OBRATOVALNI ČASI V MESNICAH, TRAFIKAH IN GOSTINSKIH PODJETJIH

Na predlog Trgovinsko-gostinske zbornice je Svet za gospodarstvo in komunalne zadeve MLO Celje sprejel nove obratovalne čase za mesnice, trafike in gostinska podjetja.

Mesnice oziroma prodajalne suhega in svežega mesa bodo odprte od 6. do 11. ure, medtem ko morata biti dve največji prodajalni odprti vsak dan nepretrgovno od 6. do 11. ure. Vse prodajalne pa morajo biti ob sobotah in dnevih pred prazniki odprte nepretrgovno od 6. do 18. ure.

Trafike bodo v poletnem času odprte od 6. do 11. ure in od 15. do 18. ure. V zimskem času pa morajo biti trafike odprte od 6.30 do 14.30 ure in od 15. do 18. ure. Dve trafiki morata prodajati tobačne izdelke od 6. do 20. ure, trafika v bližini upravnih ustanov od 6.30 do 14.30 ure, medtem ko mora biti dežurna trafika v centru mesta ob nedeljah in praznikih odprta od 7. do 12. ure.

Restavracijam je dovoljeno ob sobotah in nedeljah in ob dnevih pred prazniki in za praznike obratovati do polnoči.

TEHARSKA CESTA V GRADNJI

Celjani, zlasti prebivalci severovzhodnega dela mesta, so končno dočakali, da bo Teharska cesta urejena. Vendar so nekateri preveč nestrpni in govore, da se dela prepočasno odvijajo. Treba je pripomniti, da je gradnja ceste zelo težavna stvar in da se mora temeljito opraviti. Če bi cesto dokončali v letošnjem letu, bi se to v nekaj letih maščevalo, kajti naglica ni dobra. Letos bodo izvršena popolna makadamska obdelava, medtem ko bo asfaltiranje prišlo na vrsto šele drugo leto, ker se mora cesta utrditi in vleči.

TUDI »SOLČAVA« PRIDE NA VRSTO

Deloma neurejena pasaža v Prešernovi ulici je že delj časa kamen spotike. Zadnje dni so pričeli urejati lokal za prodajalno tovarne tobaka iz Sarajeva, naslednje dni pa bo urejen tudi vhodni del trgovine »Solčava« in dvostranska vrata Kolboznove hiše. Tako bo pasaža dokončno urejena. Potrebno je, da naposled tudi stebrišče primerno prebelijo in pobarvajo.

GRADNJA PODSTREŠNIH STANOVANJ

Ze jeseni smo pisali, da Uprava državnih stanovanjskih zgradb na stavbah, ki so njena last, in odgovarjajo prezidavi, gradi podstrešna stanovanja. V Zidaniškovi ulici so se stranke že vselele, medtem ko v palači v ulici Tončke

Cečeve urejujejo vrsto novih stanovanj. Tako bo poleg več stanovanjskih blokov tudi ta način zmanjševanja stanovanjske krize, uspešen.

MESTNI LJUDSKI ODBOR JE PREVZEL TROJE INVALIDSKIH PODJETIJ

Na nedavni seji je Gospodarski svet MLO prevzel od invalidskega podjetja obrate »Cevljarstvo«, »Sivalnico« in slaščiarno »Zvezdo«.

Cevljarstvo in Sivalnica bosta obratovala naprej kot samostojni obrtni podjetji.

IZLET V SOTELSKO DOLINO

Propagandno-poučni izlet v Sotelsko dolino preko Planine, Pilštanja, Kozjega, Podrede, Bistrice in Kumrova ter skozi Olimje in Podčetrtek priredi za svoje člane in povabljene goste v nedeljo, dne 9. avgusta Obsotelsko turistično društvo s sedežem v Celju. Prijave sprejemajo v bivši drogeriji Sanitas.

Gibanje prebivalcev v Celju

od 27. 7. do 2. 8. 1953

V tem času se je rodilo v Celju 24 dečkov in 22 deklic.

Poročili so se:

Majcen Rihard, namestnik iz Celja in Radoš Aleksandra, namestnica iz Smartra ob Paki; Avbreht Franc, avtomobilist in Panjerl Pavla, tkalka, oba iz Celja; Seseč Viktor, stroj. ključavničar iz Stare Loke in Avbreht Milena, krojaška pomočnica iz Celja; Rak Franc, graverski pomočnik in Premus Katarina, tov. delavka, oba iz Celja; Blaznik Anton, čevljarški pomočnik in Resnik Veronika, šivilja, oba iz Celja ter dr. Predan Bojan, zdravnik in Salamon Smiljana, bolničarka, oba iz Celja.

Umrli so:

Doberšek Antonija, upokojenka iz Celja, stara 55 let; Pokšek Avgust, delavec iz Loke pri Zmumu, star 25 let; Repič Ivan, kmetovalec iz Medloga, star 76 let; Beline Matevž, kmetovalec iz Gubno pri Lesičnem, star 46 let; Salej Ana, gospodinja iz Drešnje vasi, stara 54 let; Ojsteršek Jurij, upokojenec iz Velenja, star 85 let.

...in valedija

VTISI Z VELENJSKEGA JEZERA

Najlepši primer, kako človek spreminja naravo in jo oblikuje v svojo korist, je mlado, čisto, z gozdnatimi griči obdano Velenjsko jezero. Po udoru tanke zemeljske plasti v izpraznjene rove velenjskega rudnika je tam nastalo dokaj široko in mikavno jezero. Velenjčani so s pomočjo rudnika prav spretno izrabili ta pojav v svoje kulturne namene. Jezero so spremenili v prijetno letno kopališče z vsemi sodobnimi napravami. Skakalnica in pomoli za startanje plavalcev te vabljajo kličje, da skočijo v tople jezerske valove in si osvežijo od vročine prepotene ude. Mali pisani čolniki te vabijo, da se poigraš z njimi in prekržiš jezero po dolgem in počez. Pogrešajo pa še vsaj dva večja čolna za vožnjo po jezeru in za prehod čez jezero na drugo stran.

IZ PILŠTANJA

TAKŠNEGA OČETA MORA SKUPNOST PRISILITI K MORALI

Človek, ki je zanemaril očetovske dolžnosti je Kladovšek Janko iz Lesičnega. Svojo ženo Marijo je odpravil z doma, ker se ni mogla razumeti z njegovimi starši in jo pustil brez sredstev za otroka. Obljubljal je sicer, da bo postal službo in ji uredil družinsko življenje. Pa je ostalo le pri besedah. Zena je bila prisiljena iskati pomoči pri teti in je potem imela še enega otroka z njim. Ker žena ni vedela kaj početi, se je obrnila na sodišče, ki je razsodilo, da mora Kladovšek plačevati 1000 din za otroka. Ta pa ni plačal, le zagrozil ji je, da jo bo ubil, če še pride na njegov dom.

Naposled je prišlo tako daleč, da je žena Marija prinesla drugorojenca na občinski odbor. Poklicali so moža, ki mu je hotela žena izročiti otroka, ker se prvega ni imela s čim preživljati. Le-ta se je »znašel« in tajil, da bi bil drug otrok njegov. (Kdo mu naj verjame priči njegovega odnosa do prvega otroka, ki ga prizna?)

Zena ni nič opravila. Mora počakati do naslednjega uradnega dne, ko v Kozjem uraduje sodišče. Zena sredstev nima, otroci pa morajo jesti vsak dan, ne samo ob uradnih dnevih.

To je kratka zgodba, ki veliko pove. Zanimivo se nam zdi, da v tem kraju ni ljudi, ki bi že prej uredili to stvar in priskočili materi na pomoč. Kaj neki govorijo na svojih sestankih žene v AFZ organizaciji? Mar res ljudje poštenega značaja, ki jih gotovo ni tako malo v Lesičnem ne najdemo načina, da bi brezvestnega očeta pripravili do izpolnjevanja očetovskih dolžnosti?

Uredništvo si pridržuje pravico naslednjega dostavka: Po dosedanjem obnašanju Kladovškaka sodeč, bi bilo po izidu tega članka primerno paziti kaj bo Kladovšek počel. Človek, ki nekemu grozi s smrtjo, ni daleč od tega, da bi tudi kaj takega storil. Merodajni pa naj pohitijo z zadevo, da bo čim prej urejena. V naši socialistični družbi takih pojavov ne smemo trpeti. Naša skupnost ima toliko moči, da nemoralne ne nauči reda. Če ne z lepim pa zgrda. Pri ljudeh s tako debelo kožo božanje ne pomaga.

Neupravičeni zaslužki pekarn na račun potrošnikov

Zadnje čase je bilo mnogo govora o naših trgovinah in o tendencah raznih trgovskih podjetij za lovom dobička na račun potrošnikov. Izrazit tak primer je pekarna Rogaska Slatina.

Potrošniki so z veseljem sprejeli uredbo o znižanju cen moki in kruhu, medtem ko je kolektiv pekarn v Rogški Slatini brčkone računal, da je treba to priliko izkoristiti in te cene prilagoditi njihovemu zaslužku oziroma dobičku, ne pa da bi zadovoljili potrošnike. V prvem tednu je pekarna prodajala kruh od 36 do 90 din. Pri kontroli je bilo ugotovljeno, da je imela pekarna na dan povenitve kruha na zalogi večje količine moke.

Uredba o znižanju cen predvideva, da morajo vse trgovine in pekarnе postaviti oddelek za gospodarstvo kalkulacije prodajnih cen v odobritev.

Večina pekarn, ki so to izvršile, so napravile kalkulacijo za kruh iz polbele moke po 34 din za kilogram, za kruh iz moke št. 2 po 50 din za kilogram (pekarna Konjice po 48 din), kruh iz 0g moke po 60 din, žemlje 5 dkg iz 0g moke po 4 do 5 din za komad.

Pekarna Rogaska Slatina pa je zopet izjema ter je napravila kalkulacijo za kruh iz polbele krušne moke po 39 din za kilogram, žemlje po 5,50 din za komad, medtem ko znaša peka kruha z vsemi stroški 33,71 din. Pripomniti je treba, da ima pekarna zelo velik promet, saj zaposluje skupno 17 ljudi ter znaša mesečni promet približno tri milijone. V mesecu juniju je pekarna napela 65.000 kg kruha. V kalkulacijo kruha iz 90% moke je poslovodja vnesel za 1 kg kruha 1,38 din najemnine ter bi tako znašali stroški najemnine 89.700 din. Da pa pekarna ne plačuje tako visoke najemnine, prebivalci Rogške Slatine dobro vedo.

Kalkulacije, ki bi jih lahko navedli in dokazali, niso stvarne. Pekarna naj bi porabila za peko žemljice iz 100 kg moke 13 delovnih ur, medtem ko za-

dostuje samo 7 do 8 ur. Za delavca je v kalkulaciji določeno izplačilo 40 din, za tehnično in pomožno osebo pa 46 dinarjev, itd.

Se tole: iz 1 kg moke se speče 25 žemelj po 5 dkg, kar znaša po prodajni ceni pekarn 137,50 din. En kilogram moke stane 60 din; nastane razlika 77,50 dinarjev, kar naj bi bili stroški peke, torej 3 din pri komadu! Ali so ti stroški realni?

O tej pekarni bi se dalo napisati še marsikaj. Tudi teža kruha navadno diferira za kakih 5 dkg pri 1 kg. Ščurki in cigaretni ogorki, ki so bili tu in tam najdeni v kruhu, niso nikjer navedeni, čeprav je v kalkulaciji postavka za čiščenje in za odvoz smeti zelo visoka.

Podobno je tudi v pekarni v Zalcu in Preboldu in še kje.

Z. E.

V Zrečah je bila te dni občinska konferenca ZKS, na kateri so obravnavali pismo CK ZKJ. Najzvoči komunisti so iznesli razne pomanjkljivosti dosedanjega dela v organizacijah ter podali več problemov za odpravo napak.

Kljub temu, da imajo Konjičani enega najlepših plavalnih bazenov v vsej bližnji okolici, pa ga letošnje leto ne morejo uporabljati ter se morajo v vročih poletnih dneh hladiti v Dravinji. Dva meseca bo že kmalu od tega, kar je narasla Dravinja odnesla jez, od koder je bil speljan dotok v bazen. Kot sedaj vse kaže, bo dotok vode v bazen le težko letošnje leto uredjen.

L. V.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI

Gradnja nove šole je nujna

Občinski ljudski odbor, ki namerava s pomočjo okrajja zgraditi novo šolsko poslopje, je prišel na to zamisel še vendar ob pravem času. Kako nujna je gradnja, se vidi iz tega, da je staro šolsko poslopje pač že doslužilo svojemu namenu. Med počitnicami se je v gimnazijskem poslopju vdrl del stopa nad razredom. K sreči se je to zgodilo sedaj v počitnicah. Kaj bi bilo, če bi se to zgodilo v času pouka? Kdo bi bil odgovoren za nesrečo? Morda tisti maloštevilni, ki so proti vsakemu napredku in bi najrajši, da bi ostalo vse pri starem, samo da oni žive, kako pa živi in napreduje skupnost, pa jim itak ni mar...

Igralci bodo nastopili...

Naši igralci nastopijo prihodnjo soboto zvečer in v nedeljo popoldne na odru Prosvetnega doma z »Vdovo Rošinko« (8. in 9. avgusta). Kakor so se doslej vedno, tako upamo, da se bodo tudi tokrat v vsakem pogledu postavili. Ljudje se že vselej, da bodo zopet lahko gledali igro, ki je sicer težko delo, vendar poučno in vredno časa in truda, da si jo ogledajo. Po napornem delu hoče naš delovni človek tudi primerneje razvedriti in pouka, In kvalitetne igre mu to nudijo v polni meri.

Gradnja nove sušilnice

Kmetijska zadruga namerava zgraditi novo, veliko moderno sušilnico za hmelj. Urejena bo tako, da se bo z malimi stroški lahko ob obilni sadni letini preuredila tudi za sušenje sadja. V priložnosti bo urejena garaža za kmetijske stroje, nadalje orodjarna in prepotrebno skladišče.

Z gradnjo bi se moralo pričeti že pred meseci, vendar so nastopile neke težave in nasprotovanja od strani, od koder bi najmanj pričakovali. No, pa o tem bo širša javnost še itak obveščena. Pa res ni vse zlato, kar se svetli...

NOV KOLODVOR V ŠMARTNEM OB PAKI

Zelja Šmarčanov, da bi končno že dobili novo postojno poslopje se je pričela uresničevati. Temelji za novo stavbo so že zabetonirani, kmalu pa bodo pričeli rasti še zidovi. V Šmartnem upajo, da bo stavba še pred zimom pod streho. Potrebna denarna sredstva je železniška direkcija že zagotovila.

Izgradnja železniške postaje v Šmartnem ob Paki je bila zelo nujna. Saj je to prvi turistično izhodišče za Logarsko dolino in druge letoviške kraje, poleg tega pa je sem navezana v gospodarskem oziru vsa Zg. Savinjska dolina. V Šmartnem je posebno živahen promet z lesom.

KZ GOMILSKO PRED NOVIMI NALOGAMI

Pred dnevi je bil polletni občni zbor KZ Gomilsko, ki so se ga udeležili številni člani zadruga. Zboru je prisostvoval tudi zastopnik OZZ tov. Marinec.

Iz poročil je bilo razvidno, da vsi odseki marljivo delajo. Lesni odsek bo uklinjen, ker ni zadostil pogojem za njegovo uspešno delovanje. Res je, da niso gozdovi bogati na debelem, prodajnem lesu, kar bi zadrugi nudilo dobro kupčijo. Ne smemo pa gledati samo za dobičkom, temveč je tudi treba vlagati v gozd in ga negovati.

Zastopnik Okrajne zveze tov. Marinec je obljubil, da bo v kratkem prišla tudi revizijska komisija, ki se bo na mestu preprčala in raziskala vzroke slabega poslovanja v preteklem letu.

Najbolj živahno pa je bilo razpravljanje o desetletnem kmetijskem planu. V tem času si bo zadruga nabavila še en traktor in to znamke »Unimog«. Nadalje bodo zadrugi zgradili tudi hmeljsko sušilnico, kajti privatne sušilnice so v obiralni sezoni preobremenjene, da bi lahko še sušile drugim.

Tovariš Virant je poudaril važnost razvoja živinoreje, posebno še o sivo-pšenični pasmi, ki bi imela v tem kraju ugodne pogoje za razvoj. S čisto pasmo bi mnogo pridobili na kvaliteti in kvantiteti mlečnih izdelkov. V rodovnik je trenutno vpisanih še samo 50 glav goveje živine.

Za razvoj živinoreje bo zadruga finansirala tudi še ureditev veterinarske ambulante v Kapli.

Največji objekt dela v tem času pa je regulacija Boljske. Ze v predprilski Ju, oslavljaj se je mnogo govorilo o preusmeritvi toka Boljske, a je vse ostalo samo pri besedah. S preustavitvijo struge bo mnogo dobre zemlje zavarovane pred stalnimi poplavi. Z regulacijo ne bo rešena sama zemlja na območju občinskega ljudskega odbora Gomilsko, temveč tudi mnogo travnikov v občini Prebold.

Mnogo je bilo tudi razpravljanja o povečanju hmeljskih nasadov, ki pa bi naj bili bolj strnjeni, kar bi vsekakor ugodno vplivalo na strojno obdelavo in jo pocenilo.

Hiter razvoj kmetijstva pa terjá tudi nove, sposobne ljudi. Zato so uvideli potrebo po razširitvi nižjih in srednjih kmetijskih šol, ki bi naj dajale strokovni kader našim zadržugam.

Pred KZ Gomilsko stoje velike naloge. Vsem tem pa bodo kos le tedaj, če se bodo odgovorni ljudje resnično zavedali pomena zadruga za razvoj kmetijstva. Z delom pa je treba začeti takoj in ne odlagati vse na zadnji čas.

IZ SENTJURJA

Oglejte si naš botanični vrt! Gotovo boste začuden! Gre za prostor pred šolo, nekdanj šolski vrt, zdaj pa je poln bujne vegetacije; nikogar ni, ki bi pokosil plevel.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 27. 7. do 2. 8. 1953.

Rojenih je bilo 10 dečkov in 8 deklic.

Poročili so se:

Turnšek Martin, poljedelec iz Rakovelj, obč. Braslovce in Dancinger Rozalija, poljedelka iz Zg. Goré, občina Braslovce; Divjak Mihael, mlinar iz St. Lovrenca pri Preboldu in Jošovec Marija, kmečka hči, stanujoča istotam; Cestnik Franc, rudar iz Sečé, obč. Prebold in Siter Marija, tov. delavka, stanujoča istotam; Dolinšek Stanislav, rudar iz Marje Reke in Cilenšek Ivana, tov. delavka iz Prebolde; Orešnik Bogomir, železničar iz Podvina, obč. Polzela in Verdev Ana, poljska delavka iz Dobrčete vasi, obč. Sempeter; Pristovšek Stanislav, rudar iz Zabukovce in Hrastrnik Marija, poljedelka iz Sv. Pankrca, obč. Petrovč; Osenjak Robert Vincenc, knjigovodja iz Celja in Kovac Marija, upokojenka iz Petrovč; Kotnik Konrad, kolarski pomočnik iz Dola, obč. Frankolovo in Brečko Ivana, kmečka hči iz Stranice; Černeč Friderik, ključavničarski pomočnik iz Brega pri Konjicah in Bežjak Katarina, namestnica iz Konjske vasi, občina Konjice; Bratož Sava, asistent SAZU iz Ljubljane in Trost Vida, asistent biologije, stanujoča istotam; Česarec Josip, krojač iz Trizice, obč. Rog. Slatina in Lovrenčak Veronika, krojačica iz Peterneke ob isti; Ukmar Anton, uslužbenec DES v Vranskem in Koprivnik Marija, posestnica, stanujoča istotam; Vihanič Friderik, elektromonter pri DES Cepelje, obč. Vransko in Eliš Julijana, kmečka hči iz Planine; Cink Francišek, upravitelj bolnice Novo Celje, stanujoča istotam in Rajh Hedvika, namestnica iz Zalca; Polajzer Alojzij, živinorejski brigadir iz Bezovja, obč. Sentjur pri Celju in Jug Marija, poljedelka, stanujoča istotam; Gošnjak Vidovšek Edmund, medzni knjigovodja iz Štor in Kveder Matilda, trg. pomočnica iz Sentjurja pri Celju ter Straus Jožef, električar iz Poljan in Senegačnik Ana, poljedelka iz Brezja ob Slomu.

Umrli so:

Arzenšek Marija, gospodinja iz Cnolice, občina Sentjur pri Celju; Dečman Franc, kmetovalec iz Korpule, obč. Smarje pri Jelšah; Zazal Konrad, star 19 let iz Tolstega vrha pri Konjicah; Vipotnik Jurij iz Liboj, star 85 let; Eših Antonija iz Bukovja, obč. Frankolovo, stara 80 let; Centrih Pavla, upokojenka iz Latkove vasi, obč. Prebold, stara 44 let in Kotnik Ivana, gospodinja iz Hudinje, obč. Vitanje, stara 55 let.

Iz sodne dvorane

OKRAJNO SODIŠČE

40-letni Mihael Strahar, poljedelec na Gomilskem, se je trikrat spozidal nad 13-letnega dekleta. Zato je prejel 1 leto in 6 mesecev zapora. Kot obžaluje je sodišče pri odmeri kazni upoštevalo okolnosti, da je to storil kot družinski oče, ki vzgaja svoje nedolotne otroke.

53-letni Horvat Alojzij, delavec brez stalne zaposlitve, stanujoči v Sinj, jul. 14. 1953 zvečer vzel na divjačiča hči iz Brekernovi ulici, kjer je slaščiarna »Zvezda«, trokolo, last slaščiarna »Zvezda«, vredno 25.000 din. Obsojen je bil na tri mesecev zapora. Pri izreku kazni je sodišče imelo v vidu, da so tatvine koles v Celju zelo pogost pojav in da je treba zoper storilce teh kaznivih dejanj izreči ostrejšje kazni. Razen tega pa je sodišče moralo upoštevati še, da je tatvina bila izvršena na škodo družbene organizacije.

Tudi cinkarniški delavec, 24-letni Blindarevič Vladimir, je dne 6. maja 1953 zvečer ukradel iz veže Mestne ekonomije na Lavi v Celju moško dvokolo, last Ekonomije, vredno najmanj 12.000 din. Sodišče mu je prisodilo 10 mesecev zapora.

Zaradi lahke telesne poškodbe in nedovoljene posesti orožja, je bil kaznovan z 2 meseci zapora, pogojno za dobo 1 leta, V. A. iz Nove vasi pri Celju.

Felician Vida, poslovodkinja poslovalnice KZ na Vranskem, je nemarno opravljala svojo službo. V poslovalnici KZ ni hranila vreče z mišjim strupom ločeno od vreč, napolnjenih s klijanim apnom. Dopuščala je, da je bilo na tej vreči natisnjeno besedilo »Strup« in mrtvaška glava obrnjena v zid in ne proč od zida, da bi bilo vidno prodajnim nameščencem. To je imelo za posledico, da je vajence Farčnik Ivan 18. novembra 1952 v zmoti prodal 3 kg mišjega strupa, namesto zahtevanega klijanega apna. Kmetijski zadrugi Vransko je zaradi plačila odškodnine za poginelo živino nastala škoda 15.270 dinarjev. Vida Felician je bila zaradi nevestnega dela v službi kaznovana s 6000 dinarji.

Tuje hruske je lani v jeseni tresel v Stranich na pokopališki parceli Kropelj Anton in si prisvojil otrsene sad. Sodišče je Kropelja obsodilo na 4000 din s pogojem, da se mu kaznen po enem letu odpusti.

Dragajner Viktor iz Osence pri Štorah, je na svoji gozdni parceli, brez sečnega dovoljenja, posekal 106 za posek še nedozorelih dreves. Zaradi kaznivoga dejanja je uničevanja gozdov, je bil obsojen na 7000 din.

Kohne Edvard je v svoji pekarni na Mariborski cesti v Celju pri prodaji krivo zmerril blago, da je 16. 6. 1953 prodal listne kruhe, ki so tehtale od 2 do 7 dkg izpod predpisane teže 1 kg. Plačal bo 8000 din.

KERDILIJA

Ne samo državne meje in ugodno podpisani balkanski pakt, še marsikaj drugega nas veže na našo južno sosedo Grčijo. Fašistični okupator je v Grčiji nalezil na podoben odpor naroda, kot v Jugoslaviji. Tudi tam so že leta 1941 v kamnitih planinah nastajale gverilске skupine, ki so z vso silo napadale nemške kolone, vlake in postojanke. Neštete grške vasi so zgorele, tisoče grških rodoljubov je pošlo v svobodoljubna grška tla s krvjo. Nemci so prav tako brezobzirno morili cele vasi, kot v Jugoslaviji, kot v francoskem mestu Orodour.

VAS VDOV...

Kerdilija je vas v severni provinci Grčije na makedonski meji. Od Soluna je oddaljena komaj dve uri vožnje z avtomobilom. Vas leži na visoki ravni pogorja Athos. Pogled na bele hišice sredi sredozemskega zelenja, dolina pod njimi, kjer se proti morju zvrstijo dve jezeri in v ozadju modro morje... Zares idilični pogled in vendar je v tem mirnem kotičku nastala med vojno tragedija, ki ji najdemo le redke primere, kljub krvavemu terorju, ki so ga hitlerjeve horde povzročale povsod, kamor so prišle.

Vas se deli na zgornjo in spodnjo Kerdilijo. Med gozdovi sta stisnjeni in štejata okoli 1000 prebivalcev, majhnih samostojnih kmetij. Pridelujejo tobak, malenkost žita, gojijo govedo in jedo trd vsakdanji kruh.

Ko je nemška armada zasedla Grčijo, je imela Kerdilija malo skrbi. Pol leta so Nemci pustili vas čisto pri miru. Slišali so sicer nekaj o partizanih v hribih, toda pri njih se še niso oglasili.

Naenkrat se pojavi v vasi major vojaške policije. Privlekel je s seboj poleg številnih policistov še tolmača in zagrozil prebivalcem, naj se varujejo sodelovanja s partizani. In res, takrat se nihče od vaščanov ni izginil v gozdove, kjer so se zbirali prvi grški borci za svobodo.

Nedolgo po majorjevem obisku so partizani napadli nemškega policaja komaj dve uri daleč od vasi. Ubili so ga in mu odvzeli orožje.

In zopet se je v vasi pojavil isti major. Vzel je dve muli in dal razrušiti osem hiš. Županu Dimitriju pa je dejal:

»Dobil sem povelje, da razrušim vso vas in postrelem vse prebivalce. Toda, ker sem človekoljub, se zadovoljim le z osmimi hišami in dvema mulama.«

Nekaj dni pozneje je župan z nekaterimi možmi odšel v Solun, da bi protestiral, ker so odvedli živali in porušili hiše. Vsi ti takrat niso vedeli, da jim je ta brezuspešna misija rešila življenje.

Medtem je namreč major prišel

grški Orodour

tretjič. Ker ni našel župana, je dal poklicati popa. Nahrulil ga je s trdim glasom:

»Zdaj se ne pustimo več za norca imeti. V hribih po partizani. Mi smo zanesljivo poučeni, da so njihovi ljudje oboroženi z vašim orožjem in da jim pošiljate hrano.«

Pop se je zastoj branil, da nič ne ve, zastoj je branil svoje rojake.

Nemci so že ob treh jutraj obkolili vas. Čim je vzšlo sonce, je dal major nalog svojim policajem, da so začeli prazniti hiše. Na občini so morali predložiti majorju seznam vseh moških prebivalcev in za tiste od 15 do 60 let posebej.

Nemci so nagnali vaščane obeh vasi na glavni trg. Tam so jih razdelili. Moške posebej, ženske posebej. Potem so dečke do 15 let poslali k ženskam, sedemnajst mož, ki so prekorajčili šestdeseto leto, pa so zaklenili v občinsko hišo.

Popu, učitelju in gozdarju so zapovedali, naj ženske in otroke v pol ure odpeljejo iz vasi. Ženske so imele komaj pol ure časa, da so vzele najpotrebnejše, toda večina v zmedenosti še tega ni storila.

Z muko se je žalostna kolona žensk in otrok vila iz vasi. Zapuščali so kraj, kjer so v mnogih rodovih nazaj v miru živeli, razen v časih, ko so Turki pokorili deželo.

Niso bili ubežniki še daleč, ko je v vasi začelo pokati. Jož, bolesto stokanje žena je bil odgovor na strele. Pop je zaman tolažil. Nebo, kjer naj bi bil bog, je bilo rdeče od plamenov, ki so požirali lepo Kerdilijo. Iz dima in plamenov se je od vasi izločilo druga procesija. Sedemnajst starcev, ki so bili priče pokola. Ženske so trgale s sebe obleko in objokavale svoje mrtve sinove...

Nemci so ubili 250 mož in 20 slučajnih obiskovalcev. Starci so morali zanje skopati množičen grob in jih zagrebati. Mnogi med ustrelenimi so bili še živi. Ko so se vdove vračale, so našle svoje može, sinove in brate le napol pokopane. Skopale so jim globoke grobove. Pozneje so na gomile postavile kamne, vanje pa vklesale datum — 17. oktober 1941.

Po vojni so med gozdovi namesto prejšnjih dveh vasi zgradili eno. Imenuje se Nova Kerdilija. Toda še vedno niso rane zaceljene. Živine še ni dovolj, rok primanjkuje, da bi obdelala polja, nad 150 vdov se ni več poročilo.

Nova Kerdilija živi novo življenje, toda senca preteklosti bo ostala še dolgo v srcih njenih vaščanov. Da, z našimi južnimi sosedi nas veže v skupnem boju prelita kri. Tudi grški narod je kot narod Jugoslavije znal umirati za svojo svobodo.

FILMSKO ŽIVLJENJE

ROSEANNA MC GOY

Spet fenomenalni ameriški problem, ki je po svoji motiviki slabokrvni plagiat »Škotske krvi«.

Umetniški eksponent tega filma ni — kar bi upravičeno in ednoleh lahko pričakovali in kar tudi pričakujemo — ne črna scenarija ne moč režije in ne prepriljivosti igre (poleg tega, da imamo opraviti s povprečnimi igralci, vse to utone v »krvi sovraštva«, temveč nekaj povsem drugega — gangstrski boji in pretep, kriminalna boksarska spretnost, najrazličnejše in najraznovrstnejše intrige — vsi tisti fenomenalni atributi večine tovrstnih filmov, ki je njih zadnji smisel in namen, da bi zabavali in naposled tudi razvedrili publiko ter da bi ji včasih »pokravžljali« živce.

Vse te vratolomne akrobacije in sploh vse pa — na rovaš lepe Roseanne! — Uboga Roseanna! Bednost scenarija jo je prikrajšala najmanj za kakih štirinajst dni ali pa celo manj osebne svobode, slaba rečja pa jo je pomagala otežiti z osladno ljubeznostno zgodbo s tem, ko ji je nudila nekaj banalnih poljubov... Vse to pa ji je naposled napravilo še etično krivdo, kajti če je ne bi tedaj zvleklo na semenj, kjer smo imeli priliko videti čudovite predmete, na primer moža, ki je ob posebnih slovesnostih mimo ognja žrl celo miši, se njen krvni sovražnik Johnse Hatfield — logično — ne bi mogel zaljubiti vanjo, in sovraštvo bi bržkone ostalo v »ilegali« še naprej. Roseanna pa je bila povod za oborožen in krvav spopad, kjer je — kar je običaj in nujno — nekaj mrtvih in nekaj ranjenih, zatojori nosi v sebi pečat etične krivde!

Da doseže zgodba svoj smisel, se na koncu oba ljubavnika v predljubezenski ekstazi vržeta v nevarno pustolovščino — v ogenj smrtonosnih krogel, ki nas njih življenje spominja na najpopolnejšo kovbojsko... Pri priči hočeta namreč doseči premirje, kar se jima tudi posreči, tedaj pa za epilog poseže vmes še umobolni Johnsejev brat, ki bi s svojim prav tako bolnim in bešastim naklepom skoraj docela popačil celotni film in ga oropal njegovega »umetniškega bistva«. Toda roka scenarista-režiserja je tudi to pot posegla vmes in ga v zadnjem odločilnem trenutku odpridila na drugi svet. Mounts zdrkne v temo, sovraštvo na mah preneha in deux ex machina — pravilni konec, ki v njem zaživita Roseanna in Johnse, oba nad vse srečna in zadovoljna, kajti oba sta — eno in oba sta drug za drugega — vse! — Ker pa je to še izpolnila kopnenja, in če so se — ali je zadovoljen?

CELJSKE BODICE

ZEMLJICI — SESTRICI

Dve žemljici — dve sestrici, sestrici po imenu, sta uredniku v »pest prišli«, v potrošnikovem imenu.

Je ena lepa — zagorela, za lepoto prave teže, a druga drobna obdelala, kot ta, ki v smrtno postelj leže.

V pekarni prva je rojena. V »Evropi« tista, ki je lažja. Ker prvo »smeši« zmerna cena, je druga pač — še enkrat dražja.

Se slikali bi dični sestrici, — pa pravi fotograf, da nista fotogenični.

LJUBLJANSKA

Lokali, bari, restavracije so rasli v soncu »demokracije«. Kdo bi se bal njih adaptacije, če viri so akumulacije?!

Milijoni šli so sem, milijoni tja iz fondov, ki ljubljanska jih meglja je dolgo skrivala. A danes vsa razkrita baharija je do dna.

Ko pa je šlo za gradnjo stanovanj in šol, tedaj preljudi državljani je segel še v mošnjička zadnji kot, da posojilo dal bi — patriot.

Zelo je važna restavracija, z njo v zvezi je akumulacija, a šola pridobitna nikdar ni, zato naj si otrok jo sam gradi.

KRUH

Spet gre za kruh... o, žalostne pekarnice! Boste sploh kdaj še pred meščani varne?

Za smeh in dobro voljo...

ANEKDOTA O PREŠERNU

Prešeren je imel navado, da je naglo hodil po ulicah. Nek samozadovoljen mešanec se je hotel na ta račun nekoč pošaliti in je zaklical za mimoidočim pesnikom: »Gospod doktor, da se ne boste spotaknili!«

Prešeren pa je odvrnil: »Brez strahu! Sem že mimo vašega jezika!«

ZANESLJIV BRZINOMETER

— Tovariš šofer. Kje za vruga imate brzino meter?

— Ne rabim ga. Vedno dobro vem s kakšno brzi vožim.

— Kako to?

— Pri 40 km šklepečejo luči, pri 50 km šklepeče prednja šipa in pri 60 km vrata.

— In če vozite z brzi 80 km na uro?

— Potem mi šklepečejo zobje...

IMENITNA URA

V avtobusu sedi mož, ki neprestano trese z roko.

So ga do premaga radovednost in vpraša moža:

— Je vaša roka bila poškodovana? Posledica vojne?

— Kje neki, pravi možakar. Kupil sem uro in če za sekundo preneham tresti roko, se ta zlojedi precej ustavi.

VREMENSKO POROČILO

— Oho, vidim, da imaš kovček v rokah. Greš na dopust? Kam?

— Na Vidiki!

— Še nisem slišal. Kje pa je to?

— Sam ne vem. Le v radio sem slišal, da je lepo vreme na vidiku.

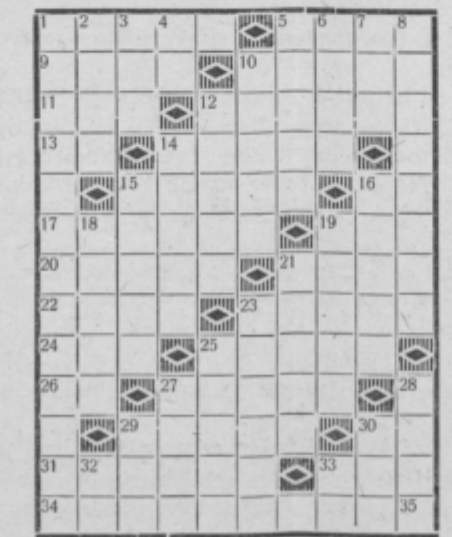
BEETHOVEN — DON JUAN

Klepetulji se ustavita pred oprsnim kipom Beethovna:

— Poznate njegovo deveto?

— Kaj? Tolikokrat je bil poročen?

KRIŽANKA skriti pogovor

Vodoravno: 1 mesto v Istri; 5 bivša znamenja; 9 gora na Koroskem; 10 napetost; 11 geometrijski pojem; 12 mesto v Italiji; 13 živalski glas; 14 hiter; 15 mehan. sloves; 16 učitelj izraz; 17 Weberjeva opera; 19 za (trgov. taj.); 20 jugosl. sah. mojster; 21 snežna zvrst; 22 ne širši; 23 tir; 24 vrsta jelenov; 25 poljedel. opravilo; 26 začetnici pisatelja; 27 celjski grof; 28 zbežava; 29 drevesni zajedalec; 30 predlog; 31 čebelarstva potrebščina; 32 mlečni izdelok.

Navpično: 1—34: 35 pogovor; 2 glasb. instrument; 3 igral. karta; 4 igral. izraz (narobe); 5 pokrivalo; 6 poziv, zbor (tuj.); 7 glas; 8 Edipova hiša; 9 krivda; 10 prirojen čut; 12 improviziran bivač, zbor; 14 mitol. prevoznik; 15 (narobe); 15 vrsta uganjale; 16 prerekanja; 18 nekdanje prometno sredstvo; 19 prava slavni duhovnik; 21 ptica; 23 okvara; 24 zlom; 25 Shakespearejeva tragedija; 26 Verdijeva opera (fonet.); 27 odstop; 28 luka v Italiji; 29 del glave; 30 reka v sev. Afriki; 32 starosl. pijača; 33 dva enaka soglasnika.

COPRNIK

V naš okraj je bil — pred mnogimi leti — premeščen nov šolski nadzornik. Blejnik po imenu, in že tretji dan po svojem prihodu k nam se je odpravil na deželo, da spozna svoje novo delovno torišče. Svetovali so mu, naj si čimprej ogleda šolo v Ligojni, ki da je še vedno v neprimernih prostorih nekdanjega graščinskega hleva, pa tudi njen upravitelj Mlejn, da je precejšen čudak in vnet za nasprotno stranko. Ko mu je nedavno poginil lovski pes, da ga je pokopal na šolskem vrtu prav svečano s cvetjem, govorom in petjem šolske mladine. Sploh pa da se za lov briga dosti več kot za šolo. Sicer pa, da bo v Ligojni treba prav kmalu zidati novo šolo.

Nadzornik se je zjutraj odpeljal z vlakom in čez pol ure je že korakal po samotni cesti, ki je med gozdnatimi hribi ob potoku vodila v Ligojno.

Dospel je do prvih hišic in kmalu je zagledal na nekaj vzvišeni planoti staro graščino, blizu nje pa je stalo nizko poslopje z nekim napisom. Ni mogel zgrešiti, gotovo je bila to šola, saj je okrog nje postajala gruča otrok.

Povzpel se je po izhojeni stezi v zločni breg in že je bil pri otrocih, ki so ga z nekim posebnim zanimanjem ogledovali in si pri tem skrivoma šepetali. »Zdravo!« jim je zaklical. »Kdaj pa pri vas prične pouk?«

»Kakor pač je, ob osmih ali pa tudi ob devetih. Včasih gre upravitelj že zgodaj na lov in ribe lovit...«

»Torej ga še ni tu? Ura pa bo že devet.«

»Ko sem zjutraj živini snažil, je šel mimo nas z ribiško palico,« je dejal eden izmed dečkov. »Učiteljica pa je bolna.«

»Tako? No, pa stopimo v razred!« Dekleta in dečki, vsi bosi in dokaj raztrgani, so se pognali v obe učilnici. Pod nizkim stropom je dišalo po vlažni zatohlosti. Pred okni okni je zelenelo drevje, tako da je dosti premalo svetlobe moglo prodrati v prostore s stari, začrnelimi klopki.

»Reščina povsod!« je pomislil nadzornik in je sedel k majavi mizi na škripijoči stol. Hotel je nagovoriti otroke s prijazno besedo, ko je opazil za tablo železno verigo, ležečo na tleh in pritrjeno k zidu.

»Čemu pa je tu veriga?« je vprašal.

»Upravitelj nanjo priklepajo svojega psa, kadar gre do iz razreda,« je odvrnila zgornja deklica v prvi klopi. »Zdaj pa imajo novega psa, ko jim je stari poginil, pravijo, da od strupa. Novi pes pa ni tako huđ, se ga nič preveč ne bojimo.«

Oči vsega razreda so bile napeto obrnjene v nadzornika, kakor da od njega nekaj prav posebnega pričakujejo.

»No, otroci!« jih je nagovoril. »Ali veste, kdo sem?«

»Coprnik ste! Coprnik!« je zašumelo po razredu. Iz klopi se je dvignilo nekaj dečkov in deklic in se približalo mizi. V rokah je držal ta jajce, oni že-

lezni dinar in vsak ga je hotel položiti pred nadzornika.

»Kakšen coprnik sem? Kdo vam je to rekel? Kaj hočete z jajci in dinarji?« je začuden in ogorčen strmel vanje.

»Upravitelj so nam včeraj rekli, da pridete danes v šolo in nam boste coprali. Da boste jajce razbili in bo spet celo. Ogenj boste požrli in vas ne bo zapeklo. In da imate očala, ki z njimi vsakomur vidite v žep. Za vstopnino pa smo vam morali prinesiti vsakdo jajce ali pa denar.«

»Pojdite vsi v klopi! Jaz nisem coprnik, ampak šolski nadzornik!«

Otroški obrazi so se zapotegnili kakor v grenkem razočaranju. Nadzornik pa je prišel s poštevanko in uštnimi računskimi nalagami, nato je prešel k sklanjanju in spreganju.

Mimo poslopja so udarili krepki koraki, v šolska vrata je nekdo butnil. V sobo je planil kosmat pes, se postavil na oder in grozeče obljubljal nadzornika. Za njim je košato vstopil upravitelj Mlejn in temno pogledal tujca:

»Prav imaš, Blisk, kar loti se ga! No, vi coprniki! Ali vam nisem sporočil, da pridite s svojo coprnijo šele ob enajstih? In kaj zdaj počenjate z otroki? Kaj jih celo izprašujete? Mešate se v šolske posle? Alo, Blisk, loti se tega coprnika!«

»Jaz sem šolski nadzornik Blejnik!« je z velikim srdom, pomešanim s strahom pred režečimi pasjimi zobmi, zakričal nadzornik.

»Mir, Blisk!« je v zadnjem hipu upravitelj ustavil psa.

»Kdaj pa pri vas pričnate s poukom? Ali zdaj ob pol desetih?«

»A, vi ste? Slišal sem o vas, o novi metli. No, prav. Pričakoval sem vas. Zato sem davi šel ribe lovit, da boste pri meni lahko obedovali. Prinesel sem lepega sulača in nekaj belic. Za nadzornika bodo kakor nalašč. Pogledajte jih!«

»Ne bom pri vas obedoval. Prišel sem strogo službeno. Čas je, da pričnete z delom. Na urniku je prirodois.«

Upravitelj se je razkoračil in pričel obravnavati ribe, ki si jih je potegnil iz torbe. Od njih je prešel k zemljepisni in zgodovini in brali so. Otroci so še nekaj znali in na koncu so še zapeli. Nato je poslal mladino domov in sledila je konferenca med štirimi očmi, bila je dokaj ostra, vendar ne predolga. Končno je nadzornik odšel.

Štirinajst dni pozneje se je v državi menjal režim. Blejnik je bil razrešen nadzorništva in premeščen kot upravitelj v Ligojno. Mlejn pa je postal nadzornik.

Cez leto dni je Mlejn prišel nadzorovat Blejnika v Ligojno. Z njegovimi uspehi ni bil niti malo zadovoljen in ko ga je Blejnik povabil na kosilo, je odklonil.

Blejnik in Mlejn sta oba že davno mrtva. Iz tistih dni je v Ligojni le šola ostala taka, kakršna je bila, in ljudje tam še danes pravijo, da bodo zidali novo šolo.

F.R.

Dalmatinski ROBINZONI

Ciril Rakuša

Morje! Ti moje lepo morje! Kadar veje nad tabo lahen veter, me spominjaš na plovabo deklico, veter se poigrava z njenimi kodri, dekle pa bi s razprtimi rokami objelo in poljubilo ves svet, ves ta lepi svet! Toda spominjaš me tudi na zaskrbljeno temnolaso Dalmatinko, ki gleda s široko razprtimi očmi v razburkano morje, ostra burja ji biča lase v obraz, ona pa čaka, če, in kdaj se vrne njen Stevo z ribolova. Tudi takrat si lepo, morje!

In če bi vprašal to zaskrbljeno Dalmatinko, če je zadovoljna s to usodo, ti bo rekla: »Ma ča! Nije uvik ovako!« Da, svet je lep in najbolj se zavedaš tega, če si bil v življenju dovolj tepen. Vsaka rana se zaceli in potem je svet še lepši nego prej. Vsaka rana se zaceli in polagoma izgine, sicer bi moj plemeniti del telesa izgledal, kakor drobno rastlirani papir. Nek baron, ki je bil že sit vseh dobrot v življenju, je potoval v Alpe. Ko se je vrnil, so ga vprašali znanci, kako so mu ugajale. »Ah, kaj! kamor pogledaš, sama pokrajina!« Takga bi poslal v Dachau, da bi kaj kmalu razločil pokrajino od pokrajine.

V tem razpoloženju me pozove Mikula: »Ciril, začni tediti! Glej, da prileti do julija 900 din, potem gremo na morje, Ti, jaz, Berto, Karlo, Čiro in Slavko iz Zagreba. V četrtek imamo sestanek pri »Turški mački«. Naj vam predstavim te junake. Berto, akademski slikar, doma iz Sv. Križa pri Trstu, star ribič in mornar, naj bi bil naš kapitan. Karlo, ravnatelj Glasbene šole, vzame s seboj violino, Ciril svojo harmoniko, da nam ne bo dolg čas, Čiro iz Zdravstvenega doma se razume na razne medicine in bo pomagal Bertotu pri kuhanju, Slavko bo naš fotograf in dekle za vse, Mikula pa — no, da, eden med nami mora biti pameten in to naj bo Mikula, kot naš spiritus agens. Na otoku Murteru najamemo dva ribiča z Barko, ki jo bosta ribiča tako opremila, da bomo lahko spali v nji. Vozili se bomo, kamor se nam bo pač hotelo, pristali bomo prav tako po mili volji in kahal nam bo Berto. Pri Turški mački smo se naredili za vsak slučaj pevsko in piskovo vajo. Obe vaji sta uspešni.

Sedmega julija sta nas v Šibeniku pričakovala ribiča, barba Bepo in barba Rokica. Berto, Karlo in Čiro so se od-

ločili, da potujejo na Murter z barko, medtem ko sva jo Mikula in jaz mahnila tja s Slavkovim avtom.

Gostilničar, gazda Pero, nas je lepo sprejel, saj je poznal Čirota še iz prejšnjih let, ker je bil ta vsake počitnice na Murteru. Čakali smo na naše mornarje. Toda ni jih bilo do noči. Sele zjutraj ob sedmi uri priveslajo ti rezevi. Celih dvanajst ur so rabili za to ubogo vožnjo. Kaj se je zgodilo? Komaj so zavili iz Šibenika okoli otoka Murtera proti severu, jih je zajela bonaca, t. j. brezveterje in morali so veslati. Štiri hrastova vesla, dolga po štiri metre ali še več! Ne pomaga nič, jadro je viselo kakor cunj, morali so prijeti za vesla. Dva ribiča, Berto in Čiro. Ko pa bi moral Karlo vsaj za trenutno zamenjati enega od tovarišev in prijeti za veslo, se je ta postavil po robu: »Ostja, ma kako mislite, da vam bom potem godu še s krvavimi žuljami na rokah!« In Karlo se je na jezo vseh vlegel in spal spanje pravičnega. No, da, končno so le dospeli. Po zajtrku smo se takoj odpravili na otok Vergado. Imeli smo »dobar vitar«.

Krasota! Ze to, da vkljub juliju ne občasita na morju nikake vročine. Stalen rahel vetrič ohladi ozračje. V plitvem, čistem morju si videl dno z vsemi rastlinami. Tu polje krasnih kizantem, vsaj videti je bilo, kakor da bi bile kizanteme, bele barve, tam zopet v cinobrovi barvi! Obala ni bila daleč. Ob njej mala naselja, za njimi se dviga svet položno. Vsak gospodar si na svojem svetu zdrobi kamenje na svoji ledini, to kamenje preperi v treh, štiri letih in se spremeni v odlično, rdečo zemljo, kjer že lahko nasadiš povrnino in nageljne. Ta obdelana zemlja se dviga v terasah. En gospodar ima dve, tri take terase, drugi jih ima kar devet! Zakaj? Ker je bil ta z devetimi terasami bolj priden. Vse te terase so obdane z zidovjem iz kamna, zaradi vetra in burje, ki bi jim sicer zemljo sproti odpihala. To mi je dalo misliti: zakaj ima ta kmet samo dve terasi, oni pa kar devet? Zakaj se oblast že davno ni potrudila, da bi šla tem ljudem na roko? Nič ne bi bilo lažje, kakor poslati v naselje drobilec za gramoz, ki bi kmetom drugemu za drugim zmlel vse, že pripravljen kamenje.

(Dalje prihodnjič)

Telesna vzgoja in šport

CELJSKI PLAYALCI — PRVAKI VZHODNE SKUPINE III. SLOVENSKE PLAYALNE LIGE

V nedeljo dopoldne so mladi celjski igralci dosegli v celjskem »bazenu« doslej svoj največji uspeh. V prvenstvenem srečanju s Brankom II iz Maribora so prepričljivo zmagali in si s tem zmago zagotovili naslov prvaka vzhodne skupine slovenske playalne lige v III. razredu. Doseženi rezultati celjskih igralcev pa so v primerjavi z rezultati igralcev v zahodni skupini brez dvoma mnogo boljše. Pričakujemo lahko, da bo leta playalna ekipa iz Celje že v naslednjem letu sodelovala v slovenski ligi s kvalitetnejšimi tekmi, kar bo prispevalo k nadaljnjim kvalitetnejšim storitvam celjskih igralcev.

Rezultati: moški — 400 m kralj: Stros (C) 6:01,6 in Klančnik (C) 6:14,9; 200 m prsno: Radčević (B) 3:17,4 in Senečar (C) 3:37; 100 m hrbtno — Kuzma (C) 1:28,9 in Stros (C) 1:34,2; 100 m kralj — Tušek (B) 1:11,9 in Lipovnik (B) 1:14,5; 100 m metulček — Klančnik (C) 1:26,2 in Mravljak (C) 1:37,4; štafeta 4 × 100 m kralj — Brank 5:05,6 in Celje 5:38,2.

Ženske — 100 m kralj — Jošt (C) 1:31,8 in Radčević (B) 1:52,2; 100 m prsno — Pirnat (C) 1:43,8 in Vračko (C) 1:45,4; 100 m hrtno — Keršinar (C) 1:49,6 in Radčević (B) 1:58,4; štafeta 4 × 50 m kralj — Celje 2:59,4, Brank 3:28,8.

V skokih v vodo, kjer so domačini zastopali kvalitetni tekmovalci iz partizanskih društev (vaji na orodju), so Celjani dosegli dvojno zmago pri moških in ženskah. Veber Tine je kljub zahtevnosti in težini izvedel vse tri skoke dovršeno, nadvse pa je zadovoljil tudi mladi Traver Franjo, ki je prvič nastopil na takšnem tekmovalju. Obema dekletoma Leškov in Jazbeci pa se je manjka večje izkušenosti in tekmovalne rutine.

V vaterpolu pa Celjani še niso »doma«. Srečanje so zaslužen izgubili s 7 : 2. Najuspešnejši igralce in strelce je bil Rizzo (B), ki je dal 4 gole, Kocmur (B) 3, za domačine pa je bil dvakrat uspešen Mozer.

Celjani so v playanju dosegli zmago z 68:52, v skokih v vodo 16:6, le v vaterpolu je razmerje točk 6:10 v prid nasprotnika, končno stanje pa je 90:68.

Organizacija tekmovalja je bila prav dobra, preko 350 gledalcev pa je z največjim zanimanjem spremljala celotno tekmovalje in pozdravljala sleherni uspeh domačinov.

ODLIČEN USPEH CELJSKIH STRELCEV NA PRVENSTVO SLOVENIJE

Pretekli teden je bilo v Ljubljani strelsko prvenstvo Slovenije. Prvič po osvojitvi so Celjani s podobnim tekmovaljem prinesli domov lepe lavorice, ki jih postavljajo v Sloveniji med najuspešnejše strelce.

Za presenečenje je poskrbel Jenko Rado, ki je na sljudski tarči med 110 tekmovalci s 165 krogi od 200 dosegljivih osvojil 1. mesto in s tem naslov slovenskega prvaka. Drugi naslov slovenskega prvaka je osvojil Tržan v skupini mladincev, ki je z malokalibrsko puško dosegel 261 krogov, v isti skupini je Ratoj (C) osvojil 2. mesto z 259 krogi in Tržan C. 3. mesto z 252 krogi. Tržan J. je bil uspešen tudi na sljudski tarči, kjer je osvojil s 162 krogi 3. mesto. V streljanju s precizno malokalibrsko puško zopet srečamo Tržana na častnem 3. mestu, v hitrem streljanju z vojaško puško pa Catra na 2. mestu, pri veteranih v streljanju z vojaško puško je Keblič na 3. mestu. Lep uspeh je pri veteranih dosegel tudi Kompolšek iz Štor, ki je dosegel častno 2. mesto.

V moštvenem tekmovalju so Celjani v posameznih kategorijah povprečno na 3. mestu, kot dokazuje, da so za Ljubljano in Mariborom kot tretji najmočnejši strelski center v naši republiki.

NOGOMET

MLADINSKI NOGOMET JE NA KVALITETNI STOPNJI

Kritično se lahko naslonimo le na prvi dan nogometnega mladinskega turnirja, ki se ta teden odigrava na celjski Glaziji ob sodelovanju 8 klubov — najmočnejših slovenskih in hrvatskih ekip. Vseh nastopajočih 6 ekip je v torko na prvi dan turnirja pred dobrimi 1000 gledalci pokazalo kvaliteten nogomet, ki je zadovoljil še tako razvitega gledalca. Človeku se kar čudno zdi, da je kljub neorganiziranemu mladinskemu tekmovalju, za katerega niso vrhovi v zadnjih 2 letih niso pokazali posebnega zanimanja, mladinski nogomet po svoji tehnični plati in zrelji igri tako napredoval. Ta ugotovitev velja še prav posebej za nastopajočja slovenska moštva, ki so na prvi dan turnirja pripravili hrvatskim moštvom neljubna presenečenja. Le nekoliko podrobnejših ugotovitev:

Rudar : Tekstilac — 4 : 2 (1 : 2)

Po poteku igre v prvem polčasu, kjer so mladi Rudarji nastopili s precejšnjo porcijo nerazvite, smo vsi pričakovali, da bo Rudar doživel poraz. Tekstilac je vsaj v prvem delu igre imel idealne na terenu, njegovi napadalci pa niso imeli sreče, saj so klub neorganiziranemu mladinskemu tekmovalju, za katerega niso vrhovi v zadnjih 2 letih niso pokazali posebnega zanimanja, mladinski nogomet po svoji tehnični plati in zrelji igri tako napredoval. Ta ugotovitev velja še prav posebej za nastopajočja slovenska moštva, ki so na prvi dan turnirja pripravili hrvatskim moštvom neljubna presenečenja. Le nekoliko podrobnejših ugotovitev:

srečanju je bila zaslužen rezultat borbenosti in poizkušanja mladih nogometašev iz Trbovelj. Igra obeh moštev je bila izredno fair in disciplinirana. Za Rudarja je Klan dosegel kar tri gole, enega pa Eltrin.

Kladivar : Rade Končar — 7 : 1 (2 : 0)

Po prvih 15 minutah igre pač nihče ni pričakoval, da se bo to srečanje končalo tako prepričljivo zmago domačinov. Nogometaši iz Zagreba so vsaj prve minute bili povsem enakovredni tekme domačinom, na trenutke se nevarnejši, tako da so gledalci bili že nervozni. Ko pa je padel prvi gol, so mladinci Kladivarja zaigrali z večjim poletom, kar jim je pripomoglo k zvišanju rezultata že v prvem delu igre. V drugem delu igre se je napad Kladivarja razgiral in dosegel še pet golov, častni gol pa so gostje dosegli po krivdi domače obrambe. Kljub visoki zmagi Kladivar ni pokazal svoje lepe kombinacijske igre, ki smo jo vajeni od naše mladine. Vse preveč so posamezniki zadrževali žogo, spuščali so se v nepotrebno preigravanje, ki se po navadi preneha s tem, da nasprotnik pride do žoge in končno ni bilo prave povezave med obrambo in napadom.

Visokemu rezultatu, ki je bil dosežen v tej tekmi, se imamo zahvaliti le izredni realizatorski sposobnosti vseh napadalcev, ki so bili najnevarnejši del moštva. Nogometaši Rade Končarja so v drugem polčasu močno popustili in niso bili sposobni zaustaviti močan nalet domačinov. Strelci za Kladivarja: Vodeb 2, Koteč 2, Pikl, Hribernik in Rojnik po enega (iz enajstmetrovke).

Dinamo : Brank — 3 : 1 (1 : 0)

Obe moštvi sta v prvem polčasu predvedli lep nogomet, ki ga je odlikoval izredno oster tempo igre. Situacije so se menjavale z bliskovito naglico zdaj pri enem, zdaj pri drugem голу. Mariborčani so po nesreči z avtogolom pripomogli gostom do vodstva v prvem polčasu. V drugem delu pa je igra postajala vse bolj ostro in je preokrenila športne moje. Ostri starti na moza, obkroževanja in celo medsebojna obračunavanja nekaterih presenetljivo brez posesti žoge vsakakor niso pridobila sloves pri številnih gledalcih, ki so obsojali za tako obnašanje obeh moštev. Zalostno je, da se takšne stvari dogajajo prav na mladinskem tekmovalju. Vsi gledalci so pač šli iz Glazije s prepričanjem, da obe nastopajoči ekipi ne moreta računati na podelitev pokala za najbolj disciplinirano moštvo tega turnirja. Deloma je za napete dogodke na igrišču kriv tudi sicer dobi sodnik Orel, ki je bil preveč popustljiv in je izključil le Brankovca Najberga M., medtem ko na surov prekršek Jerkoviča (D) ni reagiral z isto kaznijo. Končni efekti je bil pač ta, da so se surovi nadaljevali do zaključka igre. Za Dinamo sta bila uspešna Jerkovič in Skarec, za Brank pa je dosegel častni gol iz enajstmetrovke Stojanovič.

LEP USPEH NOGOMETAŠEV »KOVINSKEGA PODJETJA« IZ CELJE

Pretekli teden so se po opravljenem dnevnem delu vkrcali na kamion delavci — nogometaši »Kovince« iz Celje in odjadrili tja v Soštanj na obisk »Usnjarijem«, s katerimi so se pomerili v prijateljski nogometni tekmi. Dobre volje je bilo med igralci in vodstvom dovolj vso pot do Soštanj. Tekma se je pričela in že v kratkem času so bili domačini v vodstvu z 2 : 0. Vroči gledalci so po teh uspehih še bolj bodrili domače moštvo — toda glej! Prišla je nenadna nevihta, ki jo je spremljal močan nalive, deloma še toča. Vse le kratke čas... In prav ista situacija kot »od zgoraj« se je odigravala tudi na zelenem igrišču. Delavci iz Celje so se zvečeli v to nenadno vremensko izpremembo in v teh kratkih minutah natresli kar tri gole. V drugem polčasu se je umirilo ozračje, na igrišču pa se je bila vroča bitka. Obe moštvi nista izkoristili nešteto zrelih situacij pred goli, kjer se je zlasti odlikoval mladi Črešnik iz Soštanj, ki tudi iz 2 do 3 metrov ni spravljal žoge čez golovo črto. Končno se je domačinom posrečilo izenačiti po problematičnem голу — saj žoga ni prešla golove črte. Celjani so še navallili, dosegli so celo regularen gol, ki ga pa sodnik zaradi oddaljenosti od gola ni videl in ga seveda tudi ni priznal kljub pravilni presoji stranskega sodnika. Obe moštvi sta predvedli enakovredno igro in rezultat kar odgovarja kar odgovarja poteku dogodkov na igrišču. Celjani so kot posamezniki pokazali več tehničnega znanja. Usnjariji pa so bili fizično močnejši in vzdržljivi. V zaključnih akcijah pa je Usnjarij delal težaj saj so posamezni napadalci zapirali več 100% priložnosti za dosego golov. Sodnik je bil zelo slab, kumovala pa sta mu še dva slaba stranska sodnika. Po končani tekmi so si delavci kovinskega podjetja ogledali še najmodernejše kegljišče v naši državi, ki so ga pred kratkim zgradili Gradisovci v Soštanju, objekt, nad katerim so vsi strmeli, nakar so že v večerni uri odhiteli še k velenjskemu jezeru, ki je ob električni razsvetljavi in lahkem deževju izgledal kot romantičen svet, kjer bi človek kar rade volje ostal nekoliko časa — saj je prav ta svet idealen za sprostitve od monotonega fabriškega dela, kjer bi se vsak delavec lahko fizično in psihično okrepil. Vendar koristnost za to »oddihi svoj letni dopust...« Delo naslednjega dne je pač zahtevalo, da smo se hitro poslovili od tod. Kamion je odhitel nazaj proti Celju in kljub močnemu dežju, ki ga zaradi sigurne strehe

nismo čutili, je vso pot do Celja »zmagovala« slovenska pesem. Nogometaši-delavci so tudi pri prepevanju pokazali svoje bogato znanje — glasovno in kar danes pri mladih ljudeh že vse bolj pogreša, tudi bogat repertoar izvirnih narodnih pesmi, ki človeka močno poživijo.

Izlet celjskih kovinskih delavcev majhnega kolektiva »Kovince« je bil združen s prijateljskim in koristnim — zblizal je delavce z vodstvom podjetja in s tem utrdil celotni kolektiv, pokazal je, da športna aktivnost poživlja delavca in mu daje potrebne dražljaje za večjo storilnost in navsezadnje, da vzbuja v mladih ljudeh pravi smisel za patriotizem in domačo kulturo v splošnem.

Prav bi bilo in potrebno, da bi tudi druga celjska podjetja — močnejša po številu delavstva in finančno zmogljivejša — ubrala isto pot, ki jo je nakazalo »Kovinsko podjetje«.

DRUGI DAN NOGOMETNEGA TURNIRJA

Zopet je preko 1000 gledalcev prišlo na Glazijo, kjer so uživali v lepih nogometnih igrah, ki jih prikazujejo mladi nogometaši. Aurora iz Kopra je dosegla zaslužen zmago proti ljubljanskemu Odredu, sicer le z 1:0 (1:0), vendar bi po poteku igre rezultat lahko bil tudi izdatnejši. Napadaleci Aurore pri zaključnih akcijah niso imeli sreče. Nešteto lepih in ostrih strelcev je šlo mimo stativ. Odred se je popravil v drugem polčasu, vendar je imel v moštvo precej slabih mest, nekaj dobrih posameznikov pa razigranim Kopranom ni bilo kos. Za Auroro je bil uspešen Apolonio.

Mladi nogometaši Kladivarja so zopet dosegli blestečo zmago. Rudarja iz Trbovelj so pregazili kar s 5 : 0 (3 : 0). Čeprav rezultat ni hrvatski, vendar nas je igra celotnega moštva izredno razveselila. Napad za napadom se je vrstil na vrata Rudarja. Vsi goli so bili pod miselnih kombinacij. Tudi obramba je bila steber moštva, od vseh pa sta najbolj ugajala Rojnik in Letner. Uspešni strelci: Pikl 2, Koteč 2, Vodeb 1. Po tej lepi zmagi ima Kladivar največ izgledov za osvojitve prvega mesta v svoji skupini in s tem vstop v finale.

TRETI DAN TURNIRJA

Rade Končar : Tekstilac — 5 : 1 (1 : 1)
Brank : Odred — 1 : 1 (1 : 0)

ATLETIKA

MLADOST — ODRED — KLADIVAR

Prihodnjo soboto in nedeljo, 15. in 16. avgusta, bo v Celju zanimivo atletsko tekmovalje, v katerem se bodo srečale moške ekipe omenjenih moštev. Prijatelje atletike še danes opozarjamo zlasti na slovenski derbi med Odredom in Kladivarjem, ki je prestižnega pomena.

SAH

EKIPNI BRZOTURNIR V MOZIRJU

Šahovska sekcija Nazarje je priredila ekipni brzoturnir v okviru proslave obletnice osvojitve Zg. Savinjske doline. Turnir je bil odigran minulo nedeljo v Mozirju in so na ga udeležila štiri moštva po osem igralcev. Prvo in drugo mesto sta dosegli z enakim rezultatom po 16 točk moštvi »Svobode« Soštanj in Cinkarna iz Celje, tretje mesto Svoboda Zalec 9 in četrto mesto šahovski aktivi iz Mozirja 7 točk. Prve tri ekipe so prejle nagrade (povečano skloj Logarske doline, šahovsko garnituro in dve knjigi). 100% individualni uspeh so dosegli člani »Svobode« Soštanj na prvi deski Pukmajster, na drugi Sovič in na šesti Osojnik, na četrty pa Trojak, član Cinkarne. Prva dva sta dobila knjižni nagradi.

MOŠTVENO PRVENSTVO SLOVENIJE

Celjski šahovski klub je 29. julija v tekmovalju za prvenstvo Slovenije odigral v Mariboru proti tamkajšnjemu Železničarju tekmo na osem deskah z rezultatom 5:5 za Železničarja. Posamezni rezultati: inž. Marek—Guzelj in Modic—Njegovan remi, Fajš—Črešnik 0:1, Oder—Malešič 1:0, Draksler—Babič remi, inž. Lah—Kos 0:1, Plavčak—Poš remi, Hojnik—Vidovič 0:1. Prvoimenovani so Celjani.

V nadaljevanju tega tekmovalja je Železničar iz Maribora preteko nedeljo porazil Jesenice z rezultatom 6 in pol : 1 in pol. Tekma je bila odigrana v Celju, v šahovskem domu. Posamezni rezultati: Guzelj—Tušak 1:0, Njegovan—Pristov 1:0, Črešnik—Kuster 1:0, Horvat—Strumbelj Z. 1:0, Babič—Jan 1:0, Marvin—Simič remi, Poš—Korošec 1:0 in Valenčič—Jevšek 0:1. Prvo imenovani so Mariborčani.

RAZPRODAJA

Lesno industrijsko podjetje Celje razprodaja tipizirana okna »Prodel« v enodelni, dvodelni in večdelni izdelavi po zelo ugodnih cenah. Za informacije glede cen in dobave se obračajte na gornji naslov.

OBVESTILO

Vse proizvajalce mleka obveščamo, da plačamo mleko, dostavljeno v centralno mlekarino Celje, Kocbekova ul. 1 po ceni 25 din za liter. Kmetovalci, ne zamudite ugodne prilike!

IZ SODNE DVORANE

NESRECA POD VIADUKTOM POD RESTAVRACIJO »POSTA«

V nedeljo zjutraj sta se pod viaduktom srečala dva tovorna avtomobila. V tem času je na hodniku za pešce bilo več ljudi, ki so šli v mesto. Neka ženska je stopila v gneči iz hodnika in prišla pod avtomobil, ki ji je prizadel težje poškodbe. Poškodovanka so odpeljali v bolnico, kjer je umrla.

NEPOBOLJŠLJIV GRESNIK

Je 27-letni Anton Turak brez stalne zaposlitve in brez stalnega bivališča. Zaradi utaje obče ljudske imovine je bil že kaznovan od vojaške sodišča v Beogradu, zaradi tatvine pa v Murski Soboti. Ko je prišel iz zapore, je v okolici Sempetra in Celja zopet izvršil več tatvin. Sodišče mu je prisodilo 7 mesecev in 15 dni zapore.

LAZNO BRZOJAVKO SO ODPUSLALI

Naglič Anton iz Smilavca pri Škofji vasi je maja 1952 na prošnjo pripravil Franca Levca,

tajnika KLO Ljubeca, da mu je potrdil kot resnično brzojavko, katero je poslal Branka Nagliča k vojakom. V brzojavki je bilo navedeno, da je Nagliča Branka umrla sestra. Arčan Marija je kot uslužbenka KLO Ljubeca po naročilu tajnika Levca izstavila Nagliča uradno potrdilo v tem smislu, da je Nagliča Branka umrla sestra. Vsi trije so bili obsojeni, in sicer: Naglič Anton na 3 mesece zapore, Levca Franc na 5 mesecev zapore in Arčan Marija na 3 mesece zapore. Arčanova se kazni odloži za dobo enega leta.

NEPOSTEN LESNI MANIPULANT

Staut Mihael si je kot lesni manipulant Lesno industrijskega podjetja v Celju prisvojil v revirju Jurkloster razne stvari last Lesno industrijskega podjetja, ki so mu bile uradno zapane. Vrednost teh stvari je znašala najmanj 39.160 din. Staut je bil zaradi poverbe obsojen na 7 mesecev zapore in na povrnitev škode Lesno industrijskemu podjetju v Celju.

OBJAVE IN OGLASI

MIRNODOBNIM VOJAŠKIM INVALIDOM

Dne 22. 7. 1953 je bila izdana nova uredba o določanju invalidskih prejemkov mirovnim vojaškim invalidom. Po tej uredbi se zopet ravno invalidske organizacije po zakonu vojaških vojni invalidov. V poštev pride pohabljenje v JLA, pri protiletalski zaščiti (PAZ), Ljudski milici in predvojaški vzgoji. Ta uredba stopi v veljavo s 1. 8. 1953. Omenja nadalje tudi, da pridejo v poštev bolezenski invalidi, to pomeni, stalno nesposobni. Po tej uredbi bodo lahko invalidi izbirali, se pravi, če ima kdo pet let službe po letu 1945, bo lahko upokojen in pripada mu polovica invalidnine.

V Beogradu je bila dne 2. t. m. konferenca, ki ji je prisostvoval generalni sekretar Vojaških vojni invalidov Jugoslavije, tov. Božo Pavlovič, in na kateri je bilo sklenjeno, da bodo mironodobski vojaški invalidi Jugoslavije delali v sklopu Vojaških vojni invalidov Jugoslavije. Konferenca je tudi poslala zahvalna pisma tov. Titu in drugim državnim vodjem za razumevanje in skrb mironodobnim vojaškim invalidom Jugoslavije.

OBJAVA

S 1. avgustom 1953 je nastopil svoje službeno mesto kot upravnik Okrajnega zdravstvenega doma Celje-okolica in okrajni zdravnik tovarš. Jože Grile, dosedanj okrajni zdravnik v Slovenjem Gradcu.

Uradne ure za znanje stranke v upravno zdravstvenih zadevah so vsak torek, četrtek in soboto od 10. do 12. ure. Opozarjamo stranke, naj se točno držijo določenih dni in ur, ker so ostali dnevi predvideni za potrebna zunanja uradovanja.

Upravnik OZD sprejema stranke na OLO Celje-okolica, dvorišni trakt, IV. nadstropje, soba št. 95.

Uprava

Okrajnega zdravstvenega doma Celje-okolica

ZAHVALA

Starčki iz Doma onemoglih na Grmovju izrekajo na tem mestu prisrčno zahvalo SZDL I. četrti in »Petrošniku« (Center), Tomšičev trg, za darilo v obliki blaga in denarja.

OBJAVA

V zadnjih mesecih je upravni odbor prejel od raznih organizacij, društev in ustanov večje število prošenj za podporo. Pri pregledu teh prošenj in tozadevnih finančnih sredstev je uprava ugotovila, da so ista v celoti že izčrpana, tako da ne moremo zadostiti niti podobnim nujnim potrebam v okviru kolektiva. Iz tega razloga tudi ne bomo mogli v tem letu razpravljati o prošnjah, ki bodo eventualno še prišle. Vse prizadete prosimo, da to objavo smatrajo kot nadomestilo pismenega odgovora.

Upravni odbor Železarne Štore

OBJAVA

Večje število zidarjev in tesarjev sprejememo. Prav tako sprejememo tudi priučen zidarje ter samostojne stavbenike mizarje. Dela se lahko več ur dnevno in v akordu. Delo je zasigurano za celo zimsko dobo.

Gradbeno podjetje Moste

Ljubljana, Zaloška c. 51a

OBJAVA

»Avtohusni promet« Celje obvešča potnike, da bo od 8. t. m. dalje začelso uklinjen redni avtohusni promet na progi Celje—Blagovna—Podčetrtek.

URNA IN SNAZNA pisarniška snazilka išče namestive za pospravljanje pisarn. Informacije na upravi lista.

GOSPODINJO poštno, vestno in snažno sprejemem k štiričlanski mirni družini (dojenček). Informacije v upravi lista.

PISARNIŠKO MOC IN KURIRJA sprejme takoj KZ Petrovč. Pismene ponudbe na KZ Petrovč.

UPOKOJENEC išče lažje delo. Naslov v upravi lista.

PREKLICUJEM izgubljen sindikalno knjižico št. 147099 na ime Tratnik Jože, Celje, Zadolbrava.

PRODAM samsko spalnico. Roje Franc, Bukovžlak 19, Teharje.

UPOKOJENEC, ki bi pomagal gospodariti na malem posestvu v bližini Celja, dobi brezplačno stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista.

PRODAM novo tračno žago, masivno, leseno konstrukcije. Naslov v upravi lista.

UGODNO PRODAM damski gledališki dvogled in salonsko raztezalno mizo. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Zidankovski ulici za enosobno. Informacije na upravi lista.

PRODAM sobno kredenco, primerno tudi za gostilno. Naglič, Celje, Tkalska 6.

IZGUBILA SEM zlato zapestnico. Poštenega najditejla prosim, da jo vrne proti nagradi na upravo lista.

NOVO MODERNO HRASTOVO SPALNICO poceni prodam. Sonenvald, Apnenik Pečovnik, Celje.

NEDELSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Dne 9. 8. 1953: tov. dr. Cerin Jože, Celje, Čankarjeva ulica 9. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote od 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

KINO UNION CELJE

Od 7. do 14. 8. 1953: RUDNIK KRALJA SALAMONA, ameriški film

Od 15. do 20. 8. 1953: PAVLA, ameriški film

Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16. in 20. uri.

KINO DOM IN LETNI KINO

Od 5. do 11. 8. 1953: AFERA NA TRINIDADU, ameriški film

Od 12. do 19. 8. 1953: NIKI, nemški film

Kino Dom predstave dnevno ob 18,15 uri, ob nedeljah ob 16,15 in 18,15.

Letni kino predstave dnevno ob 20,30 uri.

IZIDOR HORVAT

KAMNOLOM

Sonce je pravkar pokukalo iz vrhov mogočnih smrek, ko je Jernej Skutnik skočil čez jarek. Prav tisti trenutek je tudi Vincenc udaril po signalni plošči, da je kovinski zvok ostro odjeknil po ozki dolini in še tja po pobočjih med drevesa obeh rebrj.

»Si zaspal na babjem krilu, ali pa te je lenoba trla, kaj, Skutnik?« ga je sprejel delovodja. »Zmeraj lepše! Pri delu zadnji, pri plačilu pa prvi steguješ rok. Le kdo bo plačeval delavce, ki ne vedo za točnost in red! Toda jaz te bom navadil, Skutnik, tebe in vsakogar! Vsakogar! Razumeš?«

Delovodja Ferdo Grobljar je vpil, da so delavci zvedavo obračali glav. Skutnik pa je stisnil zob in urno stopal na svoje mesto. Kar mimogredé je strgal Gregi stroj iz rok in ga pognal, da se je jekleni zob z vriščečim truščem zagrizoval v skalnato gmoto.

Strastno visoki pesmi kompresorja se je pridružila zamolklejša pesem sejalnega stroja, vmes pa so dajali takt udarcev kladiv, ki so jih roke delavcev enakomerno dvigale in spuščale po debelejšem kamenju. Zarožljali so krampi in zavzevale so lopate in vile. Cviletim zvokom kovin so odgovarjali topi udari kamna ob kamen.

Jernej Skutnik ni dal stroja iz rok. Ril je z njim in vrtil, kakor bi hotel predreti sive skale. Predjal ga je pa zopet pognal, da je od napora težko sopesel in jezno potresaval njegovo šibko postavo. Zdaj pa zdaj niso razločevali, ali gospodari človek s strojem, ali pa stroj zvija človeka. Tedajci pa je Jernej zbral moči, da so mu žile na vratu nabrekli v grčave korenine, skromne kite na lahteh v vozle, po prsih pa se mu je pocejal znoj; trdno je pridrževal stroj, ga dvigal in spet zasajal. Obema se še tako trda skala ni upirala; udajala se je, pokala in se drobila.

»Daj no iz rok to ragljo